

Handboek ISK Gouda

Versie november 2025

Inhoud

Inleiding	3
1. Intake	4
2. Les op de ISK	5
3. Uitstroom	11
4. Begeleiding	14
Bijlagen	17
Bijlage 1: Inschrijfformulier	17
Bijlage 2: Trajectplan ISK	19
Bijlage 3: Lessentabel	26
Bijlage 4: Format lesbrief NT2 én Praktijk: Zorg en Welzijn	27
Bijlage 5: Format lesbrief NT2 én Praktijk: Techniek	39
Bijlage 6: Streefdoelen NT2	53
Bijlage 7: Referentiekader ERK – Meijerink	54
Bijlage 8: Inlichtingenformulier ISK-OKR	55
Bijlage 9: staatsexamens ISK: algemene informatie en procedures	58
Bijlage 10: afspraken MBO Rijnland	63
Bijlage 11: Formulier Ontwikkelperspectief	64

Inleiding

De ISK-afdeling van Scholengroep Carmelcollege Gouda biedt onderwijs aan leerlingen van 12 – 18 jaar die nog maar kort in Nederland wonen en die het Nederlands nog niet genoeg beheersen om de lessen in het reguliere onderwijs te volgen. Het Carmelcollege Gouda is de enige scholengroep in de regio die een ISK-afdeling heeft voor neveninstromers. Deze jongeren komen als asielzoeker, gezinshereniger of om een andere reden. In de gemeente Gouda en omgeving is met andere scholen voor voortgezet onderwijs afgesproken dat de Scholengroep Carmelcollege Gouda dit onderwijs verzorgt.

Het programma is erop gericht om elke leerling zo snel mogelijk te laten doorstromen naar passend Nederlands onderwijs. Dat kan havo, vwo, vmbo, mbo, praktijkonderwijs of leerwerktrajecten zijn, op verschillende niveaus en in diverse leerjaren.

Daarnaast is het voor ons belangrijk dat de leerlingen vaardigheden, kennis en inzichten opdoen die onmisbaar zijn om goed te functioneren in een vervolgopleiding en in de Nederlandse maatschappij.

Invloed van het Carmelcollege

Het Carmelcollege heeft voor haar scholen richtlijnen opgesteld voor de waarden die voor het onderwijs aan de Carmelscholen gelden. Uiteraard sluiten wij ons er van harte bij aan.

Missie en waarden

Stichting Carmelcollege stelt de zorg voor de mens centraal. Niet alleen bij haar primaire taak: het aanbieden van bijzonder voortgezet onderwijs, maar ook bij het scheppen van noodzakelijke randvoorwaarden voor dat onderwijs.

Deze zorg biedt ruimte voor en nodigt uit tot eigen inzet en verantwoordelijkheid van onderwijsdeelnemers, medewerkers, schoolleiders, bestuursleden en toezichthouders. Zo draagt de zorg voor de mens bij aan de grondslag van Stichting Carmelcollege, aan humanisering en ontwikkeling van individu en school.

Kernwaarden

Vanuit de missie “Elke mens, heel de mens, alle mensen” heeft Carmel de volgende kernwaarden geformuleerd:

- De scholen van Stichting Carmelcollege bieden kwalitatief hoogwaardig onderwijs in een veilige en tegelijkertijd uitdagende leeromgeving voor alle leerlingen.
- Het onderwijs biedt leerlingen voldoende perspectief - mede door de aandacht voor zingevingsvraagstukken.
- De scholen van de Stichting geven individuele leerlingen de mogelijkheid om zeggenschap over en verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces te ontwikkelen.
- De Stichting biedt al haar medewerkers een aan hun professionaliteit appellerende, inspirerende leer- en werkomgeving die hun eigen ontwikkeling stimuleert in een werkklimaat van loyaliteit en vertrouwen.

De Stichting geeft individuele medewerkers, de scholen en het bestuursbureau binnen de noodzakelijke kaders maximale zeggenschap over en verantwoordelijkheid voor het eigen leer- en ontwikkelingsproces.

1. Intake

Het streven is om alle leerlingen die zich aanmelden te toetsen, voordat ze in een klas geplaatst worden. Soms wordt bij het intakegesprek al duidelijk in welke klas deze leerling plaats zou moeten nemen. De toetsing vindt dan achteraf plaats.

Tijdens het intakegesprek, dat door de leerlingcoördinator met de ouders/verzorgers en leerling gevoerd wordt, moet duidelijk worden wat de onderwijsloopbaan van de leerling tot dan toe is. Er wordt een inschrijfformulier ingevuld (zie bijlage 1).

Voor de intake gebruiken we het intake instrument EOA van bureau ICE. Hoe werkt het Intake-instrument EOA?

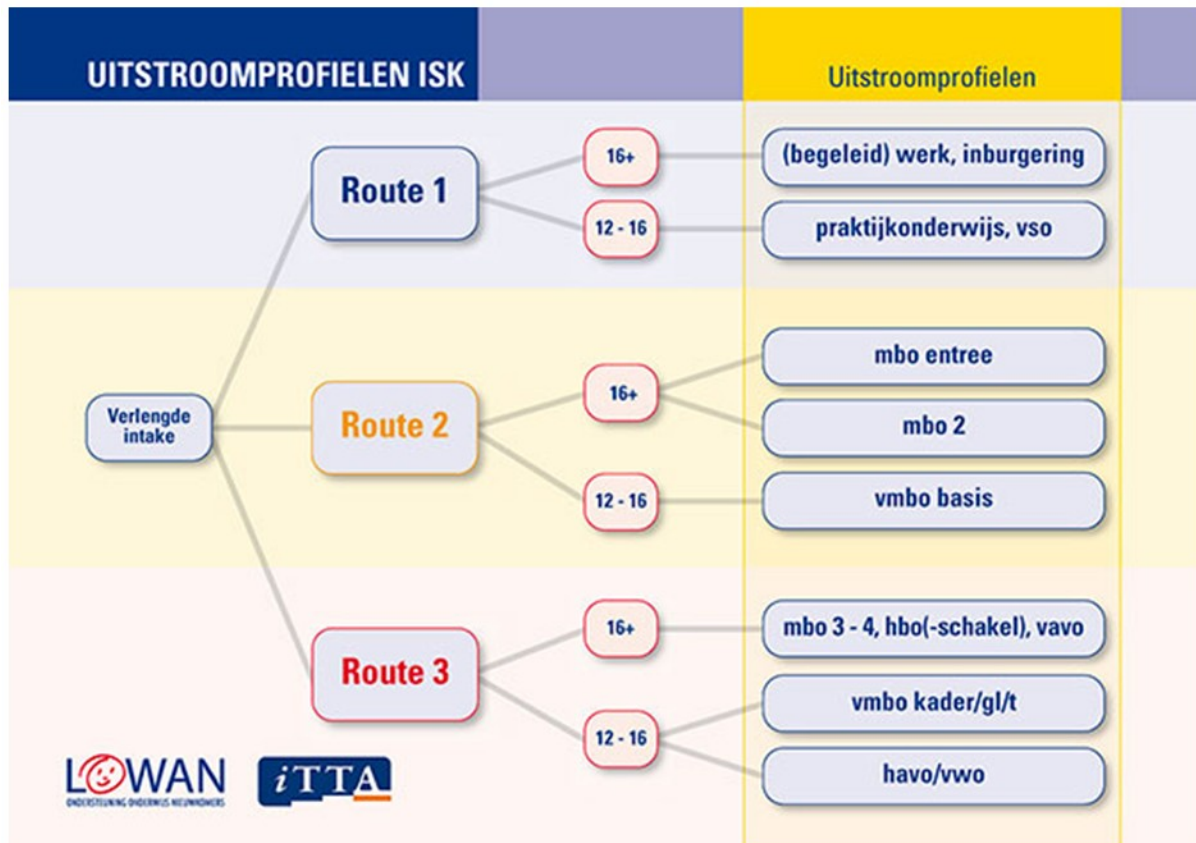
1. Om te beginnen wordt er een één-op-één-gesprek gevoerd met de leerling. Aan de hand van dit gesprek wordt het niveau van de luister- en gespreksvaardigheid van de leerling bepaald.
2. Als tweede stap wordt de toets 'Tempo Lezen' afgenomen. Deze toets meet hoe vloeiend een leerling leest en bepaalt welke Leerbaarheidstoets de leerling vervolgens gaat maken.
3. Is de leerling voldoende gealfabetiseerd dan volgt een leerbaarheidstest op de computer. Is de leerling niet voldoende gealfabetiseerd dan volgt een eenvoudige leerbaarheidstest op papier.
4. De Leerbaarheidstoets meet of de leerling in een snel of langzaam traject geplaatst moet worden.
5. Als de leerling al wat Nederlands beheerst worden TOA lees- en luistertoetsen afgenomen om het niveau van het Nederlands te testen. Dit zijn digitale testen.
6. Het Intake-instrument EOA bevat een dossier waarin alle resultaten en advies voor plaatsing en het verwachte uitstroomniveau in vastgelegd worden.
7. Er wordt een begin gemaakt met het trajectplan van de leerling. De NAW gegevens worden in dit document gezet alsmede de uitslag van de intake toetsen.

Om een goed beeld te krijgen van een leerling en een goede voorspelling te kunnen doen van het verwachte eindniveau vindt deze uitgebreide intake plaats. Op grond van alle beschikbare gegevens en de eerste indruk die de mentor heeft van de leerling, vult de mentor binnen zes weken het formulier 'Trajectplan ISK' in (zie bijlage 2). Het uitstroomprofiel wordt vastgesteld, mede met de verwachte ISK-tijd. Tweemaal per jaar wordt er geëvalueerd op welk NT2niveau de leerling zit (op basis van het ERK) en in welk tempo de leerling werkt. Eventueel wordt het uitstroomprofiel bijgesteld, dan wel verder gespecificeerd. Ook wordt er vastgelegd wat de aandachtspunten zijn: met welke onderdelen van de taal heeft de leerling moeite en heeft hij/zij extra ondersteuning nodig. Aandachtspunten op het gebied van gedrag en werkhouding worden hier ook opgeschreven. Aan de hand van het te verwachten traject kan de leerling direct gaan werken aan een voor hem of haar afgestemd programma.

2. Les op de ISK

2.1 leerroutes

Er zijn verschillende programma's waar de leerling in terecht kan komen, leerroutes genoemd. Het ITTA/LOWAN heeft standaarden geformuleerd die richting geven aan het onderwijsaanbod aan nieuwkomers. Ze hebben uitstroomprofielen vastgesteld en daarbij aangegeven wat er nodig is om het gewenste eindniveau te behalen.

Op onderstaande website kun je per route een onderwijsprogramma, didactische aanpak, voorbeelden en de streefdoelen vinden:

<https://www.lowan.nl/voortgezet-onderwijs/onderwijs/leerlijnen/>

Hiernaast hebben wij zelf op de ISK een Flowchart gemaakt die we gebruiken als hulp om leerlingen nog specifieker op de goede plek in de goede route te kunnen plaatsen. Dit gebeurt bij de intake, maar ook aan het einde van ieder schooljaar en in sommige gevallen ook tijdens het schooljaar. Afhankelijk van begin- en uitstroomniveau wordt de leerling geplaatst in een klas en doorloopt hij een traject van 1 tot 3 jaar ISK, wat uitmondt in passend vervolgonderwijs. De mogelijke routes zijn schematisch weergegeven op de volgende bladzijde.

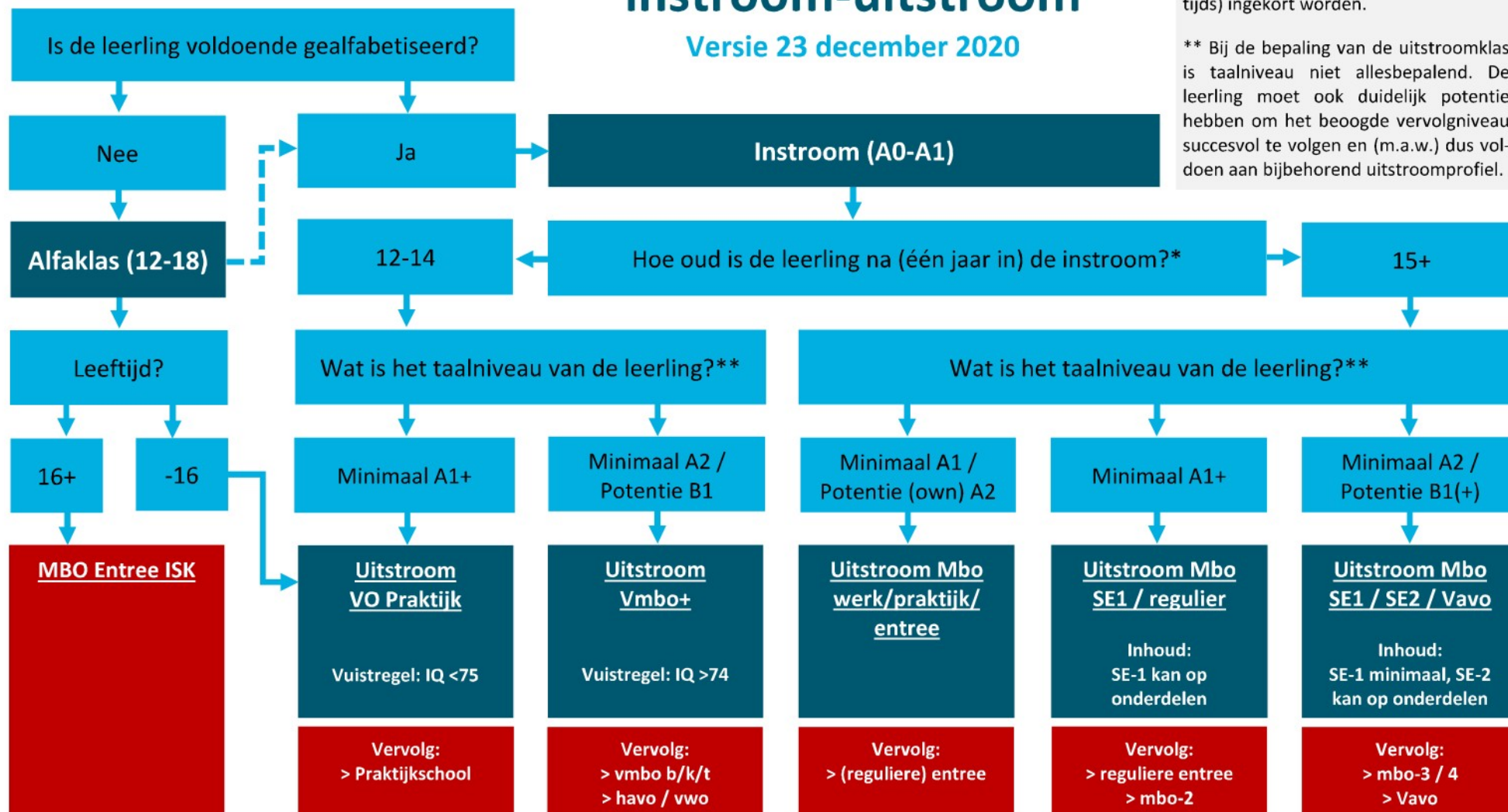
Flowchart ISK instroom-uitstroom

Versie 23 december 2020

Deze flowchart is een instrument,
de praktijk is altijd maatwerk.

* Op basis van niveau en/of potentie kan de instroom overgeslagen of (tussentijds) ingekort worden.

** Bij de bepaling van de uitstroomklas is taalniveau niet allesbepalend. De leerling moet ook duidelijk potentie hebben om het beoogde vervolgniveau succesvol te volgen en (m.a.w.) dus voldoen aan bijbehorend uitstroomprofiel.

2.2. Onderwijs op maat

Specifieker betekent dit dat de leerling onderwijs op maat krijgt. In leerjaar 1 ISK staat het leren van Nederlands en daarnaast ook rekenonderwijs centraal. In leerjaar twee wordt ook aandacht besteed aan oriëntatie en voorbereiding op het vervolgonderwijs en komt het vak Engels erbij. Afhankelijk van het uitstroomniveau wordt er meer aandacht besteed aan de beroepspraktijk dan wel aan de AVO-vakken. Zie de lessentabel in bijlage 3.

2.2.1 Nederlands

De focus in alle groepen ligt op het leren van de Nederlandse taal. Binnen de vakken die in de klas worden aangeboden werken de leerlingen op hun eigen niveau. Sommige vakken en/of opdrachten worden bewust klassikaal of in groepen gedaan, andere vakken zelfstandig op eigen niveau.

Elke type groep heeft een eigen 'bodymethode NT2':

- Analfabeten: TaalCompleet Alfa A en B, Diglin+
- Instroomgroep: IJsbreker/Zebra+
- Uitstroom VO Praktijk: TaalCompleet A1-A2
- Uitstroom vmbo: TaalCompleet en Nieuw Nederlands (vo-methode)
- Uitstroom mbo werk/praktijk/entreeNT2: TaalCompleet A1-A2
- Uitstroom mbo regulier entree/ 2 SE1: IJsbreker deel 3
- Uitstroom mbo 2/3/4/Vavo: IJsbreker deel 3 en 4 (daarna Code Plus)

Alle deelvaardigheden komen in deze methoden aan bod. Daarnaast wordt er specifiek met alle deelvaardigheden extra geoefend. We gebruiken verschillende methodes. Afhankelijk van het niveau en tempo van de leerling werken ze op hun eigen niveau met de volgende methodes:

- *Schrijfvaardigheid:*
Schrijven in Nederland à Ster in Schrijven à OpSchrift (onderbouw), Schrijfvaardig (bovenbouw), à oefenen staatsexamens (bovenbouw). Daarnaast schrijflessen uit de bodymethodes en eigen opdrachten.
- *Leesvaardigheid:*
Voor de analfabeten: Ster in Lezen.
Voor de instroomgroepen: Beter Lezen deel 1 en 2 à Samen Lezen à Verder Lezen.
Voor de overige groepen: Nieuwsbegrip op eigen niveau, de wekelijkse Basic-krant en de bijbehorende maandkrant.
'Lezen las gelezen' is voor de mbo (midden)hoog uitstroom.
In alle klassen wordt ook zelfstandig gelezen uit (bibliotheek)boeken.
- *Grammatica:*
Basisgrammatica, Klare Taal en Talent vmbo-bk (vo-methode)
- *Woordenschat:* 'taalplek', oefenen.nl (taalklas, station Nederlands etc) en 'Je kan me wat' gebruiken we op de computer. Alfaflex voor de analfabeten, de methode nieuwsbegrip wordt ook gebruikt voor woordenschat. Daarnaast hebben we in de instroomgroepen Stenvert en in de uitstroomgroepen het Posterproject.
- *Luisteren en spreken:* docenten kunnen voor hun lessen, naast de spreek- en luisteroefeningen uit de bodymethodes, o.a. putten uit:
Spreektaal 1 (A0-A1), 2 (A2) en 3 (A2-B1) (methode voor de instroomgroepen en alfagroepen), Anders nog iets (muziek), De Liedjestuin (muziek), ABC doe je mee (muziek), jeugdjournaal, Luisteren op B2, SpreekActief, Taalriedels, Uitspraaktrainer (docentenboek), Leren spreken (docentenboek), Spreken op B2, De Opmaat, De Sprong en Van Start!.

2.2.2 Overige vakken

Praktijkvakken

Naast Nederlands krijgen alle leerlingen ook sport. Daarnaast worden de praktijkvakken Techniek, Zorg & Welzijn en CKV ingezet om praktische vaardigheden te leren, zodat de leerlingen zich ook op andere terreinen kunnen ontwikkelen. Deze vakken worden ook ingezet om via de praktijk beter Nederlands te leren en om leerlingen zich alvast te laten oriënteren op de verschillende werkrichtingen. Bij de lessen Techniek en Zorg & Welzijn wordt de vakdocent ondersteunt door de NT2-docent. Zie meer uitleg over de inzet van NT2 in de praktijkvakken in **2.2.3.** en **2.2.4.**

Rekenen/wiskunde

Leerlingen die nieuw binnenkomen krijgen een rekentoets: de taallose rekentoets van bureau ICE of de boektoets van Deviant (oranje boek). Eventueel wordt er doorgetoetst. Elke leerling krijgt vervolgens rekenen/wiskunde op eigen niveau. Als hoofdmethode wordt de rekenmethode 'Deviant' gebruikt. Ook wordt er gebruik gemaakt van studiemeter en voor sommige leerlingen worden vmbo/havo/vwo-wiskundeboeken ingezet. Voor leerlingen die nog geen of te weinig rekenonderwijs hebben gehad wordt Wereld in Getallen groep 3 en/of 4 ingezet.

Engels

In de uitstroomgroepen krijgen de leerlingen het vak Engels uit de methode New Headway. Afhankelijk van het begin- en uitstroomniveau wordt het geschikte boek en tempo bepaald.

Maatschappijleer

In het eerste jaar wordt vooral de focus gelegd op thema's als: wie ben ik/wat vind ik/mijn plek in de klas, in Nederland, in de wereld. Ook zaken als seksualiteit en normen, waarden en gebruiken in Nederland komen aan bod. Naarmate de leerlingen beter Nederlands kunnen, wordt dit vak ook gecombineerd met allerlei zaken uit het nieuws en breder getrokken naar lessen mens, maatschappij en politiek. In de uitstroomgroepen VO wordt gebruik gemaakt van de VO-methode Plein M.

Project Seksuele voorlichting

Op de ISK wordt aan de uitstroomklassen seksuele voorlichting gegeven. Deze voorlichting wordt gegeven door de GGD. De klassen krijgen een blokuur seksuele voorlichting per schooljaar. De onderwerpen die aangesneden worden zijn:

- Het biologische verschil tussen man en vrouw
- Voorbehoedsmiddelen
- Wat is een zwangerschap?
- Wat moet ik doen als ik (of mijn vriendin) onverwachts zwanger wordt?
- Grenzen en wensen aangeven en accepteren

De mentor is aanwezig bij deze lessen voor het veilige lesklimaat en om extra taalondersteuning te geven. Tevens krijgt de mentor van GGD extra handvatten om de dialoog met de leerlingen gaande te houden op een later moment.

Verkeersveiligheid

In zowel in de instroom- als uitstroomklassen vinden lessen verkeersveiligheid plaats, uitgevoerd door Totally Traffic. De lessen hebben bestaan uit theorie (o.a. verkeersregels) en praktijk (o.a. fietsverkeersexamen in de P- en VO-klassen), gericht op bewustwording en veilige deelname aan het verkeer.

Voor leerlingen die nog niet kunnen fietsen, is het ook mogelijk ook letterlijk te leren fietsen in optionele fietslessen.

2.2.3 Traject analfabeten/laagopgeleiden

In juni 2015 is binnen de ISK besloten om een traject te starten om een toenemende groep laagopgeleide ISK-leerlingen beter te kunnen schakelen naar regulier onderwijs. Het belangrijkste knelpunt dat steeds weer naar voren komt, is de combinatie van zowel achterstand in taalvaardigheden als in praktische en schoolse vaardigheden.

Vanaf schooljaar 2016/2017 is een andere leerroute bedacht om beter aan te sluiten bij wat deze groep leerlingen nodig heeft. Scoort een leerling aan de hand van de intake onvoldoende gealfabetiseerd, dat geldt deze aparte route, waarbij de leerling in de zogeheten Alfaklas wordt geplaatst. Het streven is dat de leerling in 2 jaar het alfabetiseringstraject heeft afgerond, echter, bij grote achterstand en hiaten kan dit langer duren. Naast het NT2 alfabetiseringsonderwijs volgt de leerling extra praktisch onderwijs. In onze groepen zijn dat Techniek en Zorg & Welzijn. In de lessentabel is een verhoging van de uren van praktijklessen opgenomen. De NT2-docent is vooral verantwoordelijk voor de talige invulling van deze lessen, en zorgt ook voor de lesbrieven.

2.2.4 Praktijkvakken

Naast de Alfagroepen volgen ook de mbo-uitstroomgroepen en VO-groepen praktijklessen Techniek en Zorg en Welzijn. Tijdens de praktijklessen wordt gewerkt met lesbrieven (zie bijlage 4 en 5 voor voorbeelden hiervan). In deze lesbrieven is ruime aandacht voor het toepassen van taal tijdens de lessen. De lesbrieven hebben een vast format: taal in de lesbrieven (woordenschat, werkwoorden en zinnen), leerdoelen van deze opdracht, de opdracht zelf (beschrijving aan de hand van een stappenplan met foto's) en reflectie/terugkijken op de uitvoering en wat kan de volgende keer beter/anders. Er zijn lesbrieven met aanvullende taalgerichte verwerkingsopdrachten, die ofwel tijdens de praktijkles, ofwel later tijdens de NT2-les worden gemaakt.

Vooraf aan de praktijkles wordt in de NT2-les de lesbrieven doorgenomen, waarbij de nadruk ligt op taal in de opdracht. De leerlingen kennen voor aanvang van de praktijkles de opdracht al en zijn meer bekend met de woorden. In de praktijkles is tijd en aandacht voor de uitvoering zelf. De reflectie vindt zoveel mogelijk plaats tijdens de praktijkles zelf en anders daarna in de NT2-les. .

Tot slot wordt van elke les de woordenschat getoetst.

Bij de start van het schooljaar wordt een jaarplanning voor Techniek en Zorg en Welzijn ingevuld, met opdrachten voor het hele jaar. De opdrachten voor Zorg en Welzijn is een afwisseling van kook- en zorglessen, met een meerderheid voor kooklessen. De meeste kooklessen worden 2x achter elkaar uitgevoerd, waarbij de 2^e les een beoordelingsles is. Criteria voor de beoordeling zijn de specifieke vaardigheden uit de opdracht en de benoemde reflectiepunten.

De opdrachten van techniek starten met een vaardigheidencircuit, daarna volgt de opdracht. Het gemaakte werkstuk wordt beoordeeld op de toegepaste vaardigheden, door de vakdocent en de NT2-docent, in samenspraak met de leerling. Hier wordt ook de reflectie-vaardigheid van de leerling in meegenomen.

2.2.5 AMV-onderwijs op maat

Voor schooljaar 2025-2026 heeft ISK Gouda gekozen voor een aangepast onderwijsprogramma gericht op AMV-leerlingen. AMV staat voor Alleenstaande Minderjarige Vreemdeling. De AMV-jongeren van 15 t/m 18 jaar die in de opvanglocaties in Haastrecht en AZC Gouda-amv wonen, volgen onderwijs op onze locatie Oosthoek. Na de intake worden zij geplaatst in stamgroepen, waarbij alle niveaus door elkaar zitten. Het onderwijs volgt een horizontaalrooster dat de hele week hetzelfde is. De leerlingen starten in de ochtend in hun stamgroep, daarna volgen ze groeps-doorbroken rekenen in niveaugroepen, daarna groeps-doorbroken taal in niveaugroepen. De dag wordt in de eigen stamgroep afgesloten. Leerlingen die toe zijn aan uitstroom, worden hierop voorbereid met 2x per week een extra lesuur (LOB) na de basisrooster. In de stamgroep is extra aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling en burgerschap. In dit programma zijn geen praktijkvakken opgenomen. Wel is er in de LOB-lessen aandacht voor welke richtingen mogelijk zijn na de ISK.

Een kenmerk van AMV-leerlingen zijn veel bijkomende problematieken, zoals veel schoolgang missen door omstandigheden (procedureafspraken tijdens schooltijd, spanning rondom de procedure, opgedane ervaringen tijdens de komst naar Nederland verwerken, zonder ouders hier zijn en het alleen oplossen van alles dat op hun pad komt). Met de aangepaste onderwijsinrichting is het voor de leerling haalbaar om na een aantal gemiste dagen verder te gaan waar hij/zij gebleven is, zonder dat dit de rest van de leerlingen in de groepen ophoudt. Iedereen kan op deze manier verder blijven werken op het niveau waar hij/zij aan toe is. Periodiek (1 tot 2 x per rapportperiode) worden de niveaugroepen besproken en als het nodig is worden de niveaugroepen heringedeeld. Dit gebeurt aan de hand van gemaakte voortgangresultaten in methodetoetsen (TaalCompleet en Startrekenen Deviant), TOA's en Cito Alfa-toetsen.

Buitenschoolse activiteiten

De ISK wil leerlingen zoveel mogelijk met de Nederlandse samenleving in contact brengen. Daartoe worden ook buitenschoolse activiteiten georganiseerd. Mogelijkheden hiervoor zijn:

- Leerlingen kunnen lid worden van de bibliotheek, waar goed contact mee is. Regelmatig gaat een klas naar de bibliotheek om daar boeken uit te zoeken. Die boeken worden individueel gelezen en voor de klas gepresenteerd.
- Groepsgebonden uitjes gaan vaak naar andere steden, bijvoorbeeld een bezoek aan diergaarde Blijdorp, Madurodam, het Archeon, Amsterdam, bezoek pretpark. Deze uitjes hebben de ene keer een meer recreatief, de andere keer een meer educatief karakter.
- Eens per jaar wordt er een ijsbaan op de Markt in Gouda aangelegd. Daar gaan we met de hele ISK naartoe.
- De MBO-uitstroomgroepen gaan naar de Tweede Kamer in Den Haag.
- De MBO-uitstroomgroepen nemen deel aan LOB-activiteiten buiten school, hieronder vallen bijvoorbeeld deelnemen aan Go4It en bezoek beroepenmarkt in Rotterdam of Utrecht. Ook een opleiding zoals het SVO in Rotterdam valt hieronder.
- Daarnaast zijn er natuurlijk veel mogelijkheden die zich aandienen om de school uit te gaan. Als de Reeuwijkse plassen dicht liggen, gaan we het ijs op. Met een tijdlang mooi weer organiseren we een fietstocht met een picknick, waarbij leerlingen iets maken wat in land van herkomst veel gegeten wordt. Ook een festival in Gouda of een naburige gemeente geeft mogelijkheden.

3. Uitstroom

3.1 Uitstroom Voortgezet Onderwijs Onderbouw

Het schakelproces begint al bij de intake: wat is het verwachte uitstroomprofiel? Tijdens de gehele ISK-tijd wordt in de gaten gehouden of de leerling op de goede weg zit en of het uitstroomprofiel misschien moet worden aangepast. In het laatste jaar wordt het uitstroomprofiel verder gespecificeerd: gaat een leerling naar de eerste of tweede klas, en wordt dit praktijkonderwijs, vmbo-basis, -kader, -theorie of havo/vwo? Naar aanleiding van de leeftijd van de leerling, schoolresultaten, leertempo, inzet en motivatie wordt gekeken welk niveau het beste bij de leerling past. Als extra ondersteuning bij deze keuze wordt de TOA lees- en luistertoets van bureau ICE afgenomen. Het LOWAN heeft streefdoelen NT2 per richting opgesteld die behaald moeten worden om geschakeld te kunnen worden; zie bijlage 6. In bijlage 7 staat een vergelijking tussen het ERK-referentiekader (niveau A0-C2) en niveaus van Meijerink (1F-5F).

Het schakelproces ziet er als volgt uit:

- Voor de herfstvakantie: alle leerlingen van de twee vo-uitstroomgroepen worden besproken door de nt2-docenten van de leerlaag. Daarop worden de klassen opnieuw ingedeeld.
- Half november: TOA luisteren en lezen.
- December: 1^e rapportgesprek, verwachte uitstroom wordt met ouders besproken.
- Nov-jan: aanmelden en kijken bij open dagen voor **Pro**. Ouders hierin goed meenemen.
- Nov-maart: aanmelden en kijken bij open dagen voor **overige VO**. Ouders hierin goed meenemen.
- Aanmelding vóór 1 feb: leerlingen met een lwoo- of pro-beschikking.
Aanmelding vóór 15 maart: leerlingen zonder beschikking.
Het aanmeldformulier wordt opgestuurd inclusief relevante toelatingsgegevens (trajectplan, laatste rapport, kopie ID en IQ-toets. Het inlichtingen formulier OKR-ISK wordt later opgestuurd).
- Na de aanmelding neemt de mentor contact op met de schakelschool om een afspraak te maken voor de warme overdracht. Deze warme overdracht kan het beste worden gedaan als de laatste toetsgegevens bekend zijn. Het is echter wel belangrijk alvast contact op te nemen.
- Eind maart: (voor 2^e rapport) TOA luisteren en lezen.
- Eind maart: rapportgesprek 2. Dit is ook het moment om de verdere schakeling met de ouders te bespreken. Ouders tekenen het inlichtingenformulier OKR-ISK (zie bijlage 8 voor dit formulier). In het verband met de privacywet is het belangrijk dat de mentor goed aan de ouders vertelt welke gegevens allemaal worden doorgestuurd naar de nieuwe school. Dit gesprek kan ook in januari plaatsvinden.
- Maart/april: de trajectplannen worden aangevuld en naar de schakelscholen gestuurd.
- Maart/april: warme overdrachten. Met de andere school wordt –conform de notitie van ISK-Samenwerkingsverband- afgesproken hoe de laatste ISK maanden het beste vorm gegeven kunnen worden. Zo kunnen leerlingen alvast werken uit de methodes die ze gebruiken in de klas waarnaar ze geschakeld worden of kunnen ze bijvoorbeeld een week meelopen.

3.2 Uitstroom Voortgezet Onderwijs bovenbouw

Als binnen de eerste drie maanden van haar/zijn start op de ISK blijkt dat een leerling van de instroomgroep 15 jaar en ouder de capaciteiten heeft om versneld geschakeld te worden naar het reguliere onderwijs, neemt de desbetreffende docent bij de leerling de TOA-toetsen Lezen en Luisteren af. Indien de uitslag op beide onderdelen A2 laat zien, neemt de docent contact op met desbetreffende teamleider (havo of vwo) van het Antoniuscollege Gouda (ACG), onderdeel van het Carmelcollege waartoe ook de ISK behoort.

Vervolgens neemt de teamleider van het Antoniuscollege de leerling eveneens een aantal testen af (betreffende de vakken wiskunde/Engels; beide vakken moeten al op niveau zijn). Mocht blijken dat de leerling inderdaad over voldoende capaciteiten beschikt om de overstap te maken, zijn er twee mogelijkheden:

- De leerling volgt alle lessen op ACG.
- De leerling volgt lessen behorende bij het profiel van zijn/haar keuze, maar blijft v.w.b. het Nederlands lessen volgen op ISK Meander.

Voor beide situaties volgt een evaluatie in mei. De teamleider van het ACG bepaalt aan de hand van een nieuwe toets (Cito 3) en de in de voorgaande maanden behaalde resultaten of de overstap gerechtvaardigd was.

3.3 Uitstroom en doorstroom analfabeten/laaggeletterden

Voor de leerlingen in het Alfatraject is twee keer per jaar een toets-moment, in november en mei. In deze periodes wordt de zogeheten Alfa-toets afgenomen. De belangrijkste leidraad in het alfabetiseringstraject is de methode DigLin. Het Alfatraject heeft 3 niveaus, Alfa A (beginner), Alfa B (half gevorderd) en Alfa C (bijna gealfabetiseerd). Beheersing Alfa C staat gelijk aan begin A1.

De ontwikkeling kan 3 kanten opgaan:

- Ontwikkeling gaat moeizaam. Het lees- en schrijfproces gaat langzaam en de leerling laat weinig vordering zien. Hier is sprake van als een leerling na een jaar nog niet richting beheersing Alfa B is. Deze leerling heeft dus nog meer tijd nodig op de ISK alvorens hij of zij kan doorstromen.
- De ontwikkeling van het lees- en schrijfproces gaat goed en de leerling is 12 tot 15 jaar: Indien de leerling 12 tot 15 jaar is, genoeg vorderingen maakt, een gemotiveerde werkhouding heeft en genoeg praktische vaardigheden laat zien, dan volgt meestal uitstroom naar Praktijkonderwijs. Een enkele keer is er sprake van vmbo.
Voorwaarden:
 - * beheersing Alfa C
 - * begrijpt eenvoudige taalinstructie en kan deze ook omzetten naar praktisch handelen.
 - * kan zelfstandig werken en omgaan met uitgestelde aandacht.
 - * heeft een PrO-beschikking/of kan naar het vmbo.
- De ontwikkeling van het lees- en schrijfproces gaat redelijk tot goed en de leerling is 15 jaar of ouder:
De leerling stroomt uit naar MBO-Entreeopleiding. De te nemen stappen worden beschreven in **3.4**.

3.4 Uitstroom MBO

Ook de bovenbouwleerlingen worden gedurende hun gehele schooltijd gemonitord. In de tussenfase wordt bekeken of de leerling wel of niet voor staatsexamen NT2 zal opgaan. Het staatsexamen zal tijdens de schakelfase plaatsvinden.

Als de leerling in de schakelfase zit en het uitstroomprofiel vast staat, dan start er een aantal activiteiten dat erop gericht is dat de leerling komt tot een weloverwogen passende keuze voor een vervolgtraject. Het schakelproces ziet er als volgt uit:

- Mentor/leerling gesprek met de beroepskeuze/ beroepsmogelijkheden. Daarvoor gebruiken we de LOB-lessen. LOB staat voor Loopbaan Oriëntatie Begeleiding.
- November: de leerlingen volgen verplichte oriëntatie activiteiten. Zo moeten ze verplicht naar een open dag van een ROC, naar een studiekeuzebeurs en eens in de tweejaar naar de beroepenmanifestatie Go4It!.
- Kenbaar maken van de opendagen en meeloopdagen op het MBO. Met de opmerking dat tenminste 1 open dag van een MBO bezocht moet worden. De mentor gaat op een van die dagen mee.
- Voor de leerlingen, waarvan de verwachting is, dat zij een Niveau 3 of 4 opleiding in het MBO kunnen volgen, is er een speciaal traject. Dit traject is alleen gekoppeld aan de keuze voor het ROC mboRijnland (locaties Gouda, Leiden, Woerden, Zoetermeer) waarmee aparte afspraken zijn gemaakt. Deze leerlingen krijgen een zgn. Capaciteitentest, afgenomen door het MBO. De uitslag hiervan bepaalt mede of schakeling naar Niveau 3 of 4 mogelijk is. Leerlingen die voor een Capaciteitentest in aanmerking komen, dienen minimaal het Staatsexamen NT2 I te behalen + het onderdeel Lezen en één ander onderdeel van Staatsexamen NT2 II.
- Bij alle leerlingen, ongeacht het schakelniveau, die naar locaties van het mboRijnland geschakeld worden, wordt de Startmeter afgenomen door het MBO. Een instrument om vooral de motivatie van de leerling te peilen.
- Bespreking van de leerling met een vertegenwoordiger van de ontvangende MBO opleiding, waarbij bekeken wordt of de leerling beantwoordt aan de instroomeisen die horen bij een opleiding.
- Maart: schakelgesprekken met de leerling en de mentor.
- Maart: schakelgesprekken met de ouder en de leerling tijdens de rapportbespreking.
- 1 april: Deadline aanmelden MBO.
- Aanmelding van leerlingen, waarvan de verwachting is dat de overstap naar het MBO problemen op kan leveren, bij het een overstapcoach.
- Leerlingen die aantonen om op korte termijn te excelleren is er tevens een optie om te schakelen naar de VAVO of naar een universitair schakeljaar (aan de VU of Boswell-beta) Hiervoor nemen de respectievelijke instellingen aparte testen af.

NB. Uitgebreide informatie over het staatsexamen en de procedures op de ISK hieromtrent zijn te vinden in bijlage 9. In bijlage 10 staan de afspraken die gemaakt zijn met MBO Rijnland over hun ingangseisen.

4. Begeleiding

4.1 Contact met de ouders

De school is van mening dat de begeleiding van de leerling het beste gaat als de docenten en ouders goed samenwerken. Daarom zet de school in op goed oudercontact. Het eerste contact met de ouders vindt plaats in de eerste schoolweek bij het kennismakingsgesprek. De mentor maakt hier vooral kennis met de leerling en de ouders en laat de klas zien en vertelt iets over het rooster, benodigdheden voor school en de vakdocenten.

Tijdens de informatieavond, een aantal weken later, krijgen de ouders verdere informatie over de school, over hoe de ISK werkt, over het mentorschap, de rapporten en schoolregels. Het schoolsysteem en de doorstroom naar VO/MBO wordt uitgelegd. De vakanties en de werkweek komen ook aan bod.

Na deze eerste contacten ziet de mentor de ouders tijdens de drie rapportavonden. Het gesprek gaat over cijfers van de leerling, het gedrag van de leerling en de toekomst (schoolloopbaan).

De docent heeft telefonisch contact met de ouders indien er iets dringends besproken moet worden of als er een vraag is. Indien nodig worden ouders gevraagd op school langs te komen.

De ouder kan de mentor ook zelf bellen en is te allen tijde welkom op school om de leerling of de gang van zaken thuis te bespreken.

Bij AMV-leerlingen loopt het contact niet via de ouders, aangezien ze hier zonder ouders zijn. Totdat zij 18 jaar staan zij onder voogdij van Nidos. Nidos is verantwoordelijk voor de (gezins)voogdij, opvang en begeleiding van jonge vluchtelingen die zonder hun ouders in Nederland verblijven.

Daarnaast worden de AMV-leerlingen ook begeleid door COA-medewerkers. Bij de Oosthoef gaat het contact over de voortgang op school van de AMV-leerlingen via COA en Nidos. Het doel is dat er om de leerling een driehoek is van school, COA en Nidos, waarbij het belang van de leerling voorop staat in een goede samenwerking met elkaar. Drie keer per jaar worden de voogden en COA-begeleiders uitgenodigd voor een rapportgesprek met de leerlingen. Ook zijn er periodieke overleggen tussen de ondersteuningscoördinator, COA- en Nidos-begeleiding over leerlingen waarbij extra ondersteuning nodig is. Daarnaast is er elke dag contact tussen school en de opvanglocaties over leerlingen die geoorloofd en ongeoorloofd afwezig zijn.

4.2 Toetsing

Om de vorderingen van de leerling goed te kunnen volgen en de leerling vervolgens het beste te kunnen begeleiden in zijn/haar leerproces, worden er verschillende toetsen afgenomen.

De leerlingen krijgen gedurende het gehele schooljaar voor de verschillende vakken toetsen die methodeafhankelijk zijn. De cijfers worden in SOMtoday gezet, het leerlingvolgsysteem van de school. Via het leerling- en ouderportaal op de website, kunnen ouders en leerlingen de cijfers inzien.

Naast deze toetsen wordt bij de leerlingen maximaal 2 maal per jaar methode onafhankelijke toetsen afgenomen. Deze toetsen meten het Nederlands niveau van het lezen, luisteren, spreken en schrijven. Het niveau wordt weergegeven in het ERK (A0 tot C1). We maken gebruik van de TOA toetsen van bureau ICE. De uitslag van de toetsen wordt met de leerlingen besproken en tijdens de rapportbespreking met de ouders.

Bij de analfabeten wordt 2 keer per jaar op individuele wijze een alfabetiseringstoets afgenomen, waarmee de vorderingen worden gemeten.

Bovengenoemde toetsen zijn belangrijk om de leerling goed te kunnen volgen in zijn leerproces. Daarnaast wordt ook gekeken naar zijn inzet, leertempo, prestaties in de klas en het huiswerk dat regelmatig wordt opgegeven.

4.3 Ondersteuning / Zorg

Interne zorg

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de leerling, zijn/haar ouders en overige docenten. De mentor is verantwoordelijk om de leerling nauw te volgen in alle aspecten van zijn/haar ontwikkeling (o.a. het welbevinden, de leerresultaten en de absentie). Als er problemen zijn probeert de mentor eerst alles te doen wat in zijn vermogen ligt om samen met betrokkenen tot een oplossing te komen. Indien de mentor blijvende of ernstige zorgen heeft, kan hij/zij hulp vragen aan de ondersteuningscoördinator.

De school beschikt intern over een ondersteuningscoördinator:

- Als er leer- en/of gedragsproblemen worden gesignaleerd kan de mentor deze leerling bespreken in een overleg met de ondersteuningscoördinator.
- Als er zich problemen voordoen in de primaire steungroep (thuisituatie: gezin/familie) dan kan rechtstreeks contact gezocht worden met de ondersteuningscoördinator.

De volgende onderdelen worden meegenomen tijdens een bespreking van een leerling:

- Leerresultaten
- Werkhouding
- Gedrag in de klas
- Omgang met klasgenoten en docenten
- Bijzonderheden (thuisituatie / medicatie etc.)

Externe zorg

Daarnaast werkt ISK Gouda samen met verschillende externe organisaties:

1. Jeugd Ondersteuning op School (JOS)

Een keer per week is er een JOS-begeleider aanwezig bij op school. Deze medewerker voert individuele gesprekken met leerlingen. De mentor kan het advies geven aan een leerling en/of ouders om in gesprek te gaan met de JOS-begeleider. Aanmelding wordt gedaan door de ondersteuningscoördinator in overleg met de leerling en de ouders. Bij leerlingen vanaf 16 jaar kan aanmelding plaatsvinden zonder toestemming van ouders. Dit is een laagdrempelige, preventieve vorm van hulpverlening die op school geboden wordt.

2. Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

De GGD komt meerdere keren per jaar naar school toe voor een spreekuur. Leerlingen krijgen een standaard onderzoek (zoals een oogmeting en een gehoortest). Daarnaast kunnen leerlingen opgeroepen worden voor het spreekuur bij de schoolverpleegkundige. Onderwerpen die besproken kunnen worden tijdens het spreekuur: lichamelijke klachten, psychische klachten, verzuim.

3. Leerplicht

Het verzuim van een leerling wordt goed in de gaten gehouden op school. Elke leerling tot en met 16 jaar heeft schoolplicht. Als er sprake is van veel verzuim, worden hierover brieven gestuurd vanuit school naar ouders. Als dit te vaak gebeurt, worden ouders en de leerling uitgenodigd voor een gesprek met de Leerplichtambtenaar. Dit gesprek kan op school plaatsvinden, of op het gemeentehuis.

4. Samenwerkingsverband VO/VSO

In een samenwerkingsverband werken scholen samen met als doel het bieden van passend onderwijs. De scholen maken onderling afspraken over hoe de basis- en extra onderwijsondersteuning in de regio geregeld is. Deze afspraken staan in het ondersteuningsplan. Ieder kind met verschillende zorg- en onderwijsbehoeften moet een passende plek in het onderwijs kunnen krijgen. De ondersteuningscoördinator heeft regelmatig overleg met de contactpersoon van het samenwerkingsverband, over leerlingen met specifieke zorg- en onderwijsbehoeften.

5. Overige hulpverlenende instanties

School heeft regelmatig contact met verschillende hulpverlenende instanties die betrokken zijn bij onze leerlingen. Enkele voorbeelden zijn: Jeugdbescherming, Sociaal Team en Vluchtelingenwerk. Het doel van dit contact is om de begeleiding tussen ouders, leerling, school en hulpverlening zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Indien nodig wordt de Tolken telefoon ingeschakeld, als ouders of de leerling de Nederlandse taal onvoldoende beheersen.

Bijlagen

Bijlage 1: Inschrijfformulier

Dutoitstraat 2 2806 DJ Gouda
iskgouda@carmelcollegegouda.nl
www.iskgouda.nl
0182 74 83 13

Aanmeldformulier Internationale Schakelklassen

Gegevens van de leerling

Achternaam _____ ☐ Meisje ☒ Jongen

Voornamen _____

Roepnaam _____

Adres _____

Postcode _____ Plaats _____

Geboortedatum _____ Geboorteplaats _____

Geboorteland _____ Nationaliteit _____

In Nederland sinds _____ Moedertaal _____

BSN-nummer ☒ Ja, namelijk _____
☐ Nee, maar is aangevraagd
☐ Nee, zit nog in asielpprocedure

AMV'er (zonder ouders in Nederland)

☐ Ja, woont in een opvanglocatie, namelijk _____

☒ Ja, woont in een gastgezin

Een leerling die in het buitenland geboren is, kan bij de aanmelding worden gevraagd om bepaalde documenten aan te leveren. Denk hierbij aan een kopie van het ID-bewijs (IND-pas, W-pas, afsprakenkaart IND) of een uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie (BRP) met de datum van vestiging in Nederland.

Naam huisarts _____

Telefoonnummer huisarts _____

(Medische) bijzonderheden/diagnose _____

In geval van nood waarschuwen (naam) _____ Telefoonnummer _____

Toelatingsgegevens

Vorige school _____ Telefoon _____

Adres _____ Postcode _____

Plaats _____

Contactpersoon _____

Ouder(s) / verzorger(s)

Naam en voorletter ouder 1 / verzorger _____

☒ vader ☐ moeder ☐ anders, namelijk _____

Adres _____ Nationaliteit _____

Postcode _____ Woonplaats _____

Emailadres _____

Beroep _____

Telefoonnummer _____

Naam en voorletter ouder 2 / verzorger _____

☐ vader ☒ moeder ☐ anders, namelijk _____

Adres _____ Nationaliteit _____

Postcode _____ Woonplaats _____

Emailadres _____

Beroep _____

Telefoonnummer _____

Leerling woont bij: ☐ beide ouders ☐ ouder 1 ☐ ouder 2 ☒ anders _____

Naam en voorletter voogd / jeugdbeschermer _____

Emailadres _____

Telefoonnummer mobiel _____

Ondertekening

Ondergetekende onderschrijft de waarden, normen, pedagogisch/didactische aanpak en het lesprogramma van het Carmel-college Gouda en de aanvullende informatie zoals vermeld staat in het Schoolplan, de Schoolgids en op de website van de school.

Ondergetekende geeft toestemming voor:

- Uitwisselen van noodzakelijke informatie met school van herkomst en/of begeleidende hulpverleningsinstanties:

☒ Ja ☐ Nee

- Gebruik van beeldmateriaal van zijn/haar kind op materiaal van school zoals website, schoolgids, social media etc:

☒ Ja ☐ Nee

- Deelname aan de **groepsfoto** door de schoolfotograaf: ☐ Ja ☐ Nee

Aldus naar waarheid ingevuld,

Handtekening vader/moeder/anders _____

Plaats _____ Datum _____

Tot slot

Eventuele vraag of toelichting:

Dit formulier inleveren of verzenden naar Dutoitstraat 2 2806 DJ Gouda

CARMELCOLLEGE GOUDA
ISK | MAVO | HAVO | VWO | TTD | TECHNASium

Bijlage 2: Trajectplan ISK

ISK Gouda
Aakwerf 46
2804MX Gouda
0182-748313

Contactpersonen:
Dhr. A. Jansen / Mevr. H. van Puijenbroek
a.jansen@carmelcollegegouda.nl
h.vanpuijenbroek@carmelcollegegouda.nl

Trajectplan ISK Gouda

Gegevens leerling

Naam	
Achternaam	
Roepnaam	
Geboortedatum	
Geboorteland	
Nationaliteit	
Datum in Nederland	
Reden komst naar Nederland	

Schoolloopbaan

Instroomgegevens

Aantal jaren onderwijs in land van herkomst	
Start scholing in Nederland	
Start ISK Gouda	

Uitstroomperspectief

Datum	Vervolgschool / -richting	Uitstroommoment
Toelichting:		
Toelichting:		
Toelichting:		
Toelichting:		
Toelichting:		

Cognitief functioneren

Intelligentie onderzoek	Datum onderzoek	Score

Intaketoetsen

Tempo woorden lezen					Tempo lezen tekst					Leerbaarheidstoets Alfa										Leerbaarheidstoets regulier									
0	10	43	62	80	0	20	84	115	140	0 1 2 3 4 5 6 7	12 13 14 15 16	18 19 20 21 22	0 1 2 3 4 5 6 7	11 12 13 14 15	16 17 18 19 20														
Niet	A	B	Voldoende		Niet	A	B	Voldoende		8 9 10 11	17	23 24 25	8 9 10		21 22 23 24 25														
.../ 80					.../140					Langz. traject					Gem. traject					Snel traject									
										.../25										.../25									
Conclusie: Niet gealfabetiseerd / Anders gealfabetiseerd / Gealfabetiseerd																													
Conclusie: Langzaam / Normaal / Snel leertraject																													

Voortgang Alfabetiseringstraject

Alfatoetsen (methodeonafhankelijke NT2-toetsen voor analfabeten)

Instaptoets Alfa

Lezen			Schrijven		
Datum	Score	Alfa-niveau	Datum	Score	Alfa-niveau

Voortgangstoets Alfa A

Lezen			Schrijven		
Datum	Score	Alfa-niveau	Datum	Score	Alfa-niveau

Voortgangstoets Alfa B

Lezen			Schrijven		
Datum	Score	Alfa-niveau	Datum	Score	Alfa-niveau

Niveautoets Alfa C / A1

Lezen			Schrijven		
Datum	Score	Alfa-niveau	Datum	Score	Alfa-niveau

Voortgang NT2-traject regulier

TOA NT2 (methodeonafhankelijke NT2-toetsen)

Lezen				Luisteren			
ERK-score	Ontw.score	Toetsversie	Datum	ERK-score	Ontw.score	Toetsversie	Datum

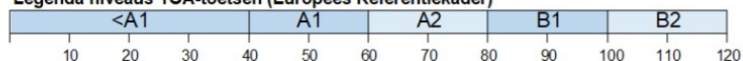
Spreken				Schrijven			
ERK-score	Ontw.score	Toetsversie	Datum	ERK-score	Ontw.score	Toetsversie	Datum

TOA Engels (methodeonafhankelijke Engelse toetsen)

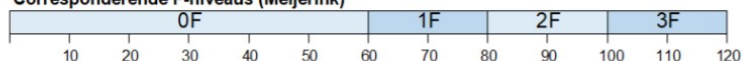
Lezen				Luisteren			
ERK-score	Ontw.score	Toetsversie**	Datum	ERK-score	Ontw.score	Toetsversie**	Datum

** Ook vermelden of de vragen in de TOA in het Engels of in het Nederlands zijn gesteld.

Legenda niveaus TOA-toetsen (Europees Referentiekader)

Corresponderende F-niveaus (Meijerink)

Rekenen

Boek	Laatst afgeronde hoofdstuk	Datum

	0F	Own 1F	1F	Own 2F	2F	Own 3F	3F
Datum							

Wiskunde

Methode						
Datum	Beheerste onderdelen					

Ruimte voor opmerkingen over specifieke vakgebieden

Aandachtspunten	Sterke punten

Observatie vaardigheden	Ingevuld door	Datum

Cognitieve vaardigheden

Deelaspect	Observatiepunt	+	+/-	-	?
Concentratie en aandacht	- Richt aandacht bij aanwijzingen	+	+/-	-	?
	- Houdt aandacht vast bij uitvoeren taak.	+	+/-	-	?
Geheugen	- Nieuwe kennis beklijft (na minimale herhaling)	+	+/-	-	?
	- Heeft een goed verbaal geheugen	+	+/-	-	?
	- Heeft een goed visueel geheugen	+	+/-	-	?
Zelfregulatie/plannen/monitoring	- Werkt doelgericht	+	+/-	-	?
	- Kan taak plannen en monitoren	+	+/-	-	?
	- Werkt netjes en nauwkeurig	+	+/-	-	?
	- Kan reflecteren op eigen leerproces	+	+/-	-	?
	- Reageert op en maakt gebruik van feedback	+	+/-	-	?
	- Controleert eigen werk	+	+/-	-	?
Toevoeging:					

Sociaal-emotionele vaardigheden

Deelaspect	Observatiepunt	+	+/-	-	?
Zelfvertrouwen	- Heeft zelfvertrouwen bij schooltaken en in lessituaties	+	+/-	-	?
	- Komt voor zichzelf op	+	+/-	-	?
Omgang	- Neemt initiatief tot contact met leeftijdgenoten	+	+/-	-	?
	- Kan goed samenwerken met docent en leerling	+	+/-	-	?
	- Is in staat om zich te uiten	+	+/-	-	?
	- Houdt zich aan de regels	+	+/-	-	?
	- Kan reflecteren op eigen gedrag	+	+/-	-	?
	- Kan omgaan met conflicten	+	+/-	-	?
Toevoeging:					

Werkhouding

Deelaspect	Observatiepunt	+	+/-	-	?
Zelfstandigheid	- Vraagt om hulp wanneer nodig	+	+/-	-	?
	- Kan met (minimale)instructie opdrachten uitvoeren	+	+/-	-	?
	- Kan oefeningen van het eenzelfde type zelfstandig maken	+	+/-	-	?
Motivatie	- Toont doorzettingsvermogen	+	+/-	-	?
	- Gaat graag naar school	+	+/-	-	?
	- Is alleen met reden afwezig	+	+/-	-	?
	- Is leergierig	+	+/-	-	?
	- Heeft een wens of doel voor de toekomst	+	+/-	-	?
Toevoeging:					

Schoolse vaardigheden

Deelaspect	Observatiepunt	+	+/-	-	?
Instructie	- Kan algemene instructie begrijpen	+	+/-	-	?
Leer/werktempo	- Kan lesstof verwerken binnen gestelde tijd	+	+/-	-	?
	- Doet nieuwe kennis op binnen tijd lesprogramma	+	+/-	-	?
Studievaardigheden	- Kan gebruik maken van hulpmiddelen (laptop, woordenboek)	+	+/-	-	?
	- Heeft een goede huiswerkhouding	+	+/-	-	?
	- Kan grafieken, schema's, tabellen en kaarten lezen	+	+/-	-	?
Toevoeging:					

Ondertekening

Datum	Handtekening ouder/verzorger	Handtekening mentor

Bijlage 3: Lessentabel

Lessentabel op basis van een 40-minutenrooster.

	Instroom	Alfa	Uitstroom PrO	Uitstroom Entree	Uitstroom MBO 1,2+ / STEX I	Uitstroom MBO (2/3/4 / STEX II	Uitstroom VO
NT2	27	23	23	23	23	25	19
Rek./Wisk.	4	4	4	4	4	5	4
LO/sport	2	4	4	4	2	2	2
Engels					2	3	3
PSO/LOB/Z&W		2	2	2	2		2
PSO/LOB/Techniek		2	2	2	2		2
Burgerschap/M&M	1	1	1	1	1	1	2
CKV	2						2
Mentoruur	1	1	1	1	1	1	1

Lesbrief ISK zorg & welzijn/koken

Aardbeiencakejes

Belangrijke woorden in deze lesbrief zijn:

Werkwoorden:

- verwarmen

roeren

- zeven

mengen

- smelten

breken

- scheppen

Weet je het nog? Als je hulp wilt of je hebt iets nodig van iemand, dan moet je dit vragen.

Dat doe je met **vraagzinnen**:

- Mag ik, alsjeblieft?
- Ik heb geen ?
- Waar kan ik vinden?

Als je iets niet begrijpt of weet, zeg je:

- Ik begrijp dit niet. Wat betekent ?
- Wat moet ik hier doen?
- Wat wordt bedoeld met ?

Leer de werkwoorden, de vraagzinnen en de woordenlijst.

Woordenlijst Aardbeiencakejes

De boter

De chocolade (wit)

Zelfrijzend bakmeel

Het zout

De suiker

De muffinvorm

Au-bain-marie

De kom / de schaal

De garde

De spatel

Woordenlijst Aardbeiencakejes

Het schort

De handdoek

De theedoek

De vaatdoek

Het afwasteiltje

De afwasborstel

Het afwasmiddel

De oven

De prikker

De ovenwanten

Lesbrief Aardbeiencakejes

Vandaag ga je aardbeiencakejes maken!!!

In deze lesbrief oefen je:

- boter smelten (au-bain-marie)
- Oven aanzetten
- Gaarheid controleren

Vooraf in de klas:

- Woordenlijst leren
- Stappenplan lezen en bespreken
- Wat is au-bain-marie? Zie filmpje
- Oven aanzetten (herhaling vorige les)
- Persoonlijk lesdoel bedenken

Belangrijk om te weten:

Au-bain-marie = een manier om iets te laten smelten, zonder dat dit verbrandt

<https://www.ah.nl/allerhande/video/R-V1324695/boter-klaren>

Oven aanzetten

(Wat wil je in deze les leren? Kies 2 of meer doelen uit de doelen van deze les, na het stappenplan)

Mijn lesdoel is:

- _____
- _____
- _____
- _____

Vorbereiden

Vooraf handen wassen, schort om, lange haren in een staart. En leg een handdoek, theedoek en vaatdoek klaar.

Pak eerst alle ingrediënten en materialen voordat je begint.

Succes met bakken! En denk aan je persoonlijk leerdoel!

Ingrediënten

Voor 4 stuks per tweetal

• Zelfrijzend bakmeel	60 gram
• Suiker	50 gram
• Ei	1
• Vanillesuiker	½ zakje
• Witte chocolade (in kleine stukjes breken)	25 gram
• Boter	50 gram
• Aardbeien	Paar stukjes
• Zout	1 mespuntje

Materialen

• Muffinvormpjes (4x)	• Schort	• Vaatdoek
• Kookpan	• Houten lepel	• Afwasteiltje
• Steelpan	• De spatel	• Afwasborstel
• Kom/bekken 2x	• Ovenwanten	• Afwasmiddel
• Garde	• Handdoek	
• Bord	• Theedoek	

Stappenplan aardbeiencakejes

1 Verwarm de oven voor op 175 graden.
Zeef het zelfrijzend bakmeel boven een grote kom/ schaal

6 Roer het eimengsel snel door de droge ingrediënten tot een dik beslag met de spatel.

2 Vul de kookpan tot 1/3 met water. Zet de kookpan op het vuur. Zet de steelpan in de kookpan. Let op, de steelpan raakt het water NIET.

7 Schep in ieder muffinvormpje een kleine lepel van het beslag, zodat je een kleine bodem hebt.

Leg de aardbeien er vervolgens bovenop.

3 Doe de boter in de steelpan. Blijf roeren met de houten lepel tijdens het smelten van de boter.

8 Schep dan een grote lepel over het laagje fruit heen tot net onder de rand van de muffinvorm.

Zet de cakejes in de oven.

4 Meng in een grote kom het bakmeel met de suiker, witte chocoladestukjes, vanillesuiker en 1 mespuntje zout.

9 Prik na 20 minuten met een prikker in één van de cakejes.. Zo controleer je of de het gaar is. Plakt er geen beslag meer aan de prikker? Dan zijn ze gaar.

5 Roer in een andere kom het ei los met de garde en meng het met de gesmolten boter.

10 Haal de cakejes uit de oven. Laat ze afkoelen.

Eet smakelijk!

De doelen & vaardigheden van deze les:

Taaldoelen:

- Ik gebruik vraagzinnen als ik iets wil hebben of weten.
- Ik zeg **alsjeblieft** en **dank je wel**
- Als ik iets niet begrijp, dan zeg ik dat.
- Ik ken alle belangrijke woorden van deze lesbrief. Ik weet de betekenis en kan ze in een gesprek gebruiken.

Vaardigheden:

- Ik werk hygiënisch: was mijn handen, schort voor en maak alles na gebruik schoon.
- Ik werk zelfstandig: eerst zelf nadenken, dan pas vragen.
- Ik bereid de opdracht voor: lees de lesbrief vooraf door en zet eerst **alles** klaar voordat ik begin.
- Ik werk veilig: lange haren in een staart, draag dichte en lage schoenen en doe mijn lesbrief in de la.
- Ik kan samenwerken: ik luister naar de ander en help de ander als dat kan. Ook als ik de ander niet zo leuk vind.
- Ik laat mijn werkplaats schoon achter: alle spullen zijn schoon en droog en staan weer op de goede plek.

Wat ging er minder goed tijdens deze les?

Wat kan de volgende keer beter?

-

-

-

Mijn persoonlijke doel voor de volgende les:

-

Woordenlijst (vul in)

Woordenlijst (vul in)

Aardbeiencakejes

Naam _____

Datum _____

Kun jij alle verborgen woorden vinden in deze woordzoeker?

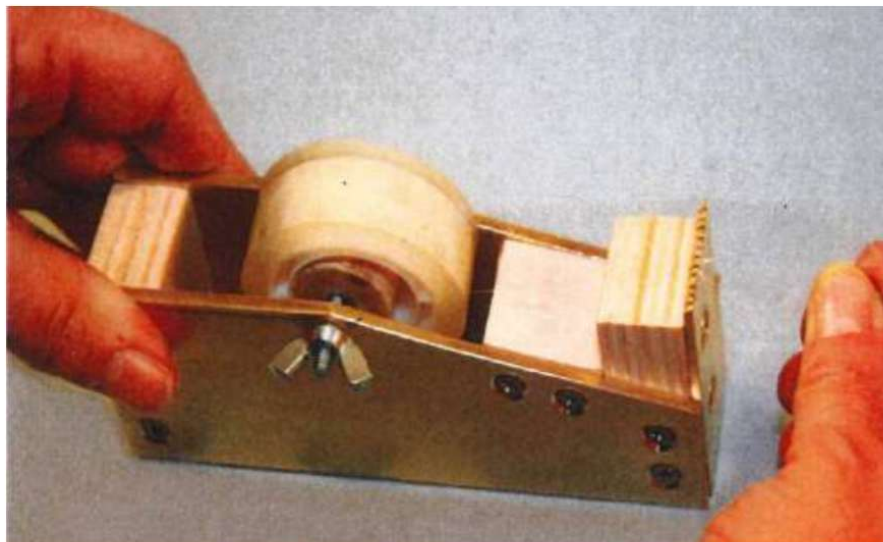
O	R	D	F	N	E	N	W	K	N	X	E	T	Z	G	L	U	B
T	A	O	W	S	E	X	E	C	T	N	V	D	Y	E	I	E	W
O	X	H	U	U	M	T	N	T	E	X	B	K	R	D	V	O	J
O	K	Z	C	I	M	S	N	R	L	O	G	L	Q	A	S	E	Y
H	I	X	I	K	E	S	E	A	T	E	A	L	M	Z	G	U	N
H	X	Y	H	E	V	O	J	E	W	A	M	A	D	R	L	Q	K
C	X	R	M	R	R	D	R	B	H	N	S	S	G	B	G	M	M
L	E	E	M	K	A	B	I	C	A	J	E	U	W	D	J	R	O
N	C	T	S	B	R	L	S	Q	T	S	F	V	J	V	E	Q	K
S	D	N	E	Z	J	I	R	F	L	E	Z	U	O	K	X	N	S
C	E	J	T	L	I	E	T	S	A	W	F	A	K	D	J	E	P
H	C	H	O	C	O	L	A	D	E	A	E	I	J	S	N	P	A
E	B	E	P	N	E	K	E	R	B	G	R	S	L	C	E	J	T
P	Y	X	P	H	E	W	V	A	X	P	H	N	J	H	G	I	E
P	M	A	F	W	A	S	B	O	R	S	T	E	L	O	N	R	L
E	Q	L	D	V	E	R	W	A	R	M	E	N	U	R	E	G	R
N	A	U	-	B	A	I	N	-	M	A	R	I	E	T	M	E	R
M	R	O	V	N	I	F	F	U	M	Z	O	U	T	H	M	B	J

- VERWARMEN
- SCHEPPEN
- BREKEN
- CHOCOLADE
- SUIKER
- ZOUT
- SCHAAL
- AFWASTEILTJE
- AFWASBORSTEL
- ZEVEN
- ROEREN
- BEGRIJPEN
- BAKMEEL
- AU-BAIN-MARIE
- MUFFINVORM
- SPATEL
- PRIKKER
- SMELTEN
- MENGEN
- BOTER
- ZELFRIJZEND
- GARDE
- KOM
- SCHORT
- OVENWANTEN

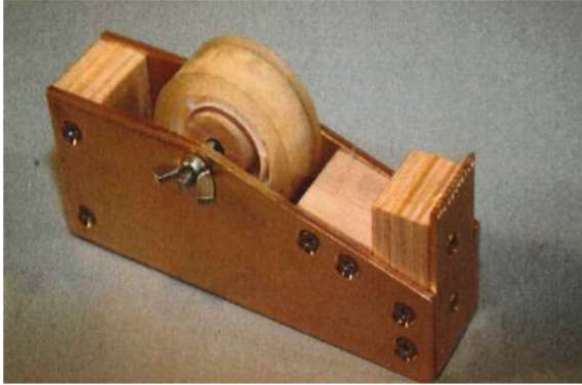
Zet de woorden van de woordzoeker in de alfabetische volgorde.

Plakbandhouder

Plakbandhouder

Vaardigheden

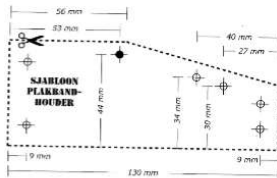
1. Ik kan maatvoering aftekenen op metaal.	Stap 3-5
2. Ik kan werken met een metaalschaar.	Stap 6
3. Ik kan werken met een centerpunt.	Stap 10-11
4. Ik kan boren in metaal.	Stap 13-14
5. Ik kan soevereinen met metaal.	Stap 16-17, 20
6. Ik kan zagen met een metaalzaag.	Stap 24-25.a.
7. Ik kan vijlen met een platte ijzervijl.	Stap 23
8. Ik kan vijlen met een driehoekige vijl.	Stap 25.b.
9. _____	
10. _____	
11. _____	
12. _____	
13. _____	
14. _____	

Mijn persoonlijke doel voor les 1:

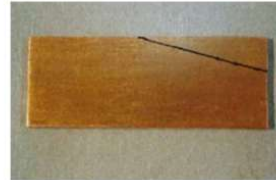
- ✓ Ik kan maatvoering aftekenen op metaal.
- ✓ Ik kan werken met een metaalschaar.
- ✓ _____
- ✓ _____

Stappenplan

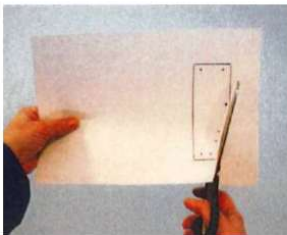
*ROOD = woorden in de woordenlijst

Voor deze opdracht heb je een **sjabloon** nodig. Deze kun je aan de docent vragen.

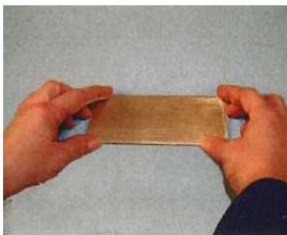
5. Haal de sjabloon weg. Bewaar de sjabloon voor de andere zijkant.

1. Pak de sjabloon. Knip de sjabloon uit.

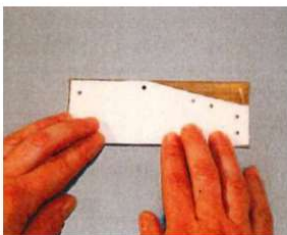
6. Knip met de **metaalschaar** een stuk van de zijkant af.

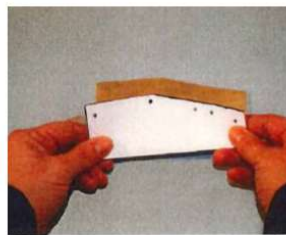
2. Leg een zijkant op de tafel.

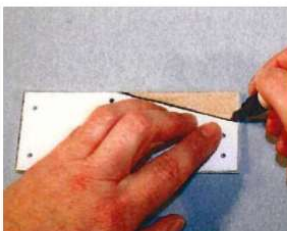
7. Herhaal de stappen 2 t/m 6 bij de andere zijkant.

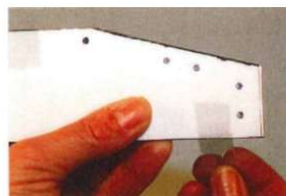
3. Leg de sjabloon precies op de zijkant. Pak de **viltstift**.

8. Leg een zijkant met de schuine kant naar rechts. Leg de sjabloon precies op de zijkant.

4. Trek langs de sjabloon een lijn op de zijkant.

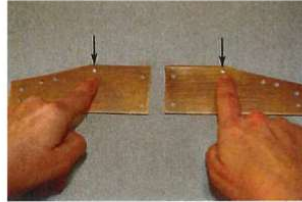

9. Maak de sjabloon met plakband vast aan de zijkant.

Stappenplan

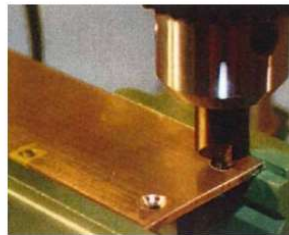
10.
Maak met de **centerpunt** putjes in het midden van alle kruisjes.

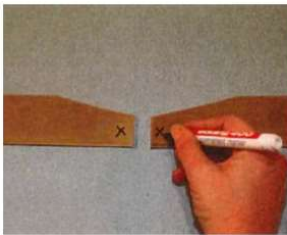
15.
Plak een klein stukje plakband op deze 2 gaten.
Deze 2 gaten mag je bij de volgende stap niet soevereinen.

11.
Herhaal de stappen 8 t/m 10 bij de andere zijkant.

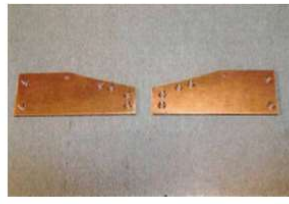

16.
Zet een zijkant met het kruisje* naar beneden in de boorklem.
Soeverein de 6 gaatjes waar geen plakband op zit.

12.
Leg de zijkanten met de schuine kanten naar elkaar toe op de tafel.

Zet een kruisje* op beide zijkanten.

17.
Herhaal stap 16 bij de andere zijkant.

Verwijder het plakband.

13.
Zet een zijkant vast in de **boorklem**.

Boor gaatjes in de putjes.

Pak het kleine aluminium plaatje.

Vraag meester Pedro.

14
Herhaal stap 13 bij de andere zijkant. .

18.
Maak 2 putjes met de centerpunt in het kleine aluminium plaatje.

Stappenplan

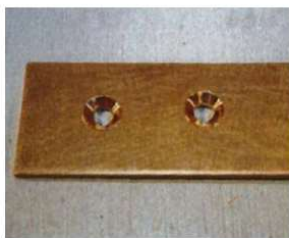

19.
Boor 2 gaatjes in de
putjes met de
accuboormachine.

24.
Pak de **metaalzaag**.

Maak aan de rand
van het plaatje een
zaagsnede van
2 **mm** diep.

20.
Soeverein de 2
gaatjes.

25.a.
Maak over de hele
breedte van het
plaatje om de 1 mm
een zaagsnede.

21.
Houd het plaatje met
de gesoevereinde
kant naar je toe.

Klem het in de
bankschroef.

25.b..
Pak de **driehoekige
vijl**.

Vijl alle zaagsneden
in een punt.

22.
Pak de **vijl**.

Vijl de bovenrand
van het plaatje
schuin.

Pak 2 **houten
blokjes**.

Vraag meester
Pedro.

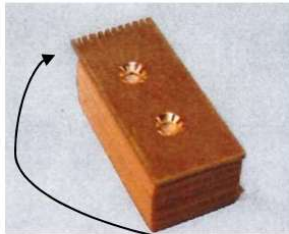

23.
Vijl totdat de rand
scherp is.

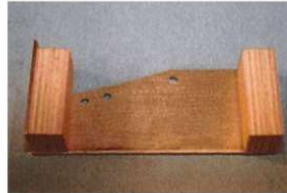
26.
Leg een blokje op de
tafel.

Stappenplan

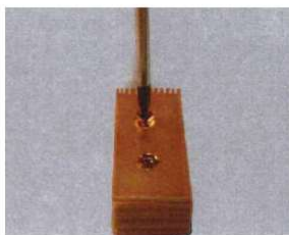

27.
Leg het plaatje met de
gesoefvereinde kant
naar boven op het
blokje.

De tandjes moeten
boven het blokje
uitsteken.

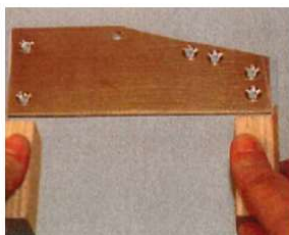
32.
Draai het **om**.

28.
Pak 2 **schroeven**.
Schroef het plaatje
vast.

33.
Schroef de andere
zijkant aan de
blokjes.

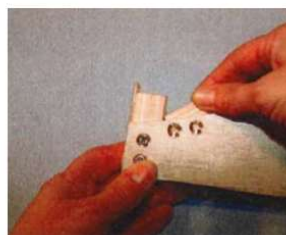
29.
Leg een zijkant op de
tafel.
Leg het blokje met het
plaatje erop rechts. .
Leg het andere blokje
aan de linkerkant.

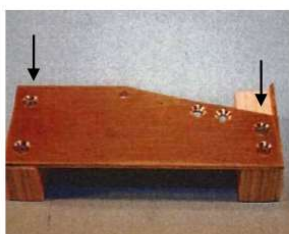
Pak het afdekblokje.
Vraag meester
Pedro.

30.
Leg de zijkant met de
gesoefvereinde kant
naar boven op de
blokjes.

34.
Schuif het
afdekblokje vanaf de
bovenkant tussen de
4 gaten.

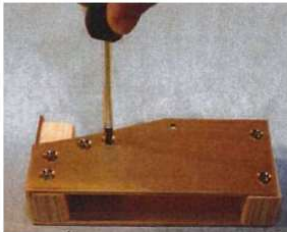

31.
Schroef de zijkant
met 4 schroeven
vast.

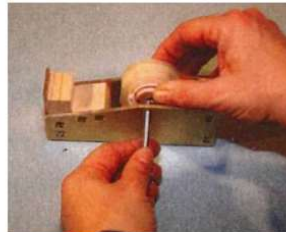

35.
Schuif het
afdekblokje precies
op zijn plaats.

Stappenplan

36.
Schroef het
afdekblokje vast.
Doe hetzelfde bij de
andere zijkant.

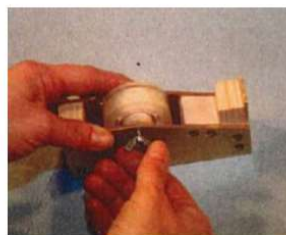

38.
Hang de plakbandrol
met het boutje in de
plakbandhouder.

Pak het **houten
schijfje**.

Vraag meester
Pedro.

39.
Draai de **vleugelmoer**
op het boutje.

Boor een gaatje in
het houten schijfje.

40.
Trek het plakband
over het plaatje en
scheur het af.

**De plakbandhouder
is nu klaar.**

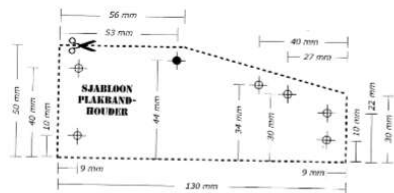
37.
Doe het houten
schijfje in de
plakbandrol.

Pak het **boutje**.

Vraag meester
Pedro.

Woordenlijst

De sjabloon

Boren

De viltstift

Soevereinen

De metaalschaar

De accuboormachine

De centerpunt

De bankschroef

De boorklem

Scherp

Woordenlijst

De vijl

De driehoekige vijl

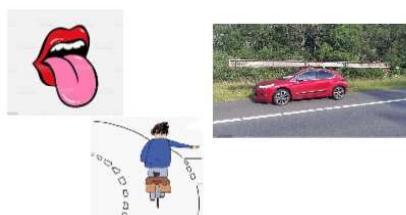
Vijlen

Het houten blokje

De metaalzaag

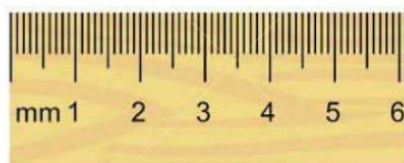
Uitsteken

De zaagsnede

De schroef

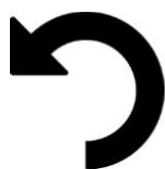

mm = millimeter

Schroeven

Woordenlijst

Omdraaien

Het houten schijfje

De plakbandrol

Het boutje

De vleugelmoer

Reflectie (les 1)

Wat ging er goed tijdens deze les?

-

-

Wat ging er minder goed tijdens deze les?
Wat kan de volgende keer beter?

-

-

Mijn persoonlijke doel voor les 2:

Reflectie (les 2)

Wat ging er goed tijdens deze les?

-

-

Wat ging er minder goed tijdens deze les?
Wat kan de volgende keer beter?

-

-

Mijn persoonlijke doel voor les 3:

Reflectie (les 3)

Wat ging er goed tijdens deze les?

-

-

Wat ging er minder goed tijdens deze les?
Wat kan de volgende keer beter?

-

-

Mijn persoonlijke doel voor les 4:

Reflectie (les 4)

Wat ging er goed tijdens deze les?

-

-

Wat ging er minder goed tijdens deze les?
Wat kan de volgende keer beter?

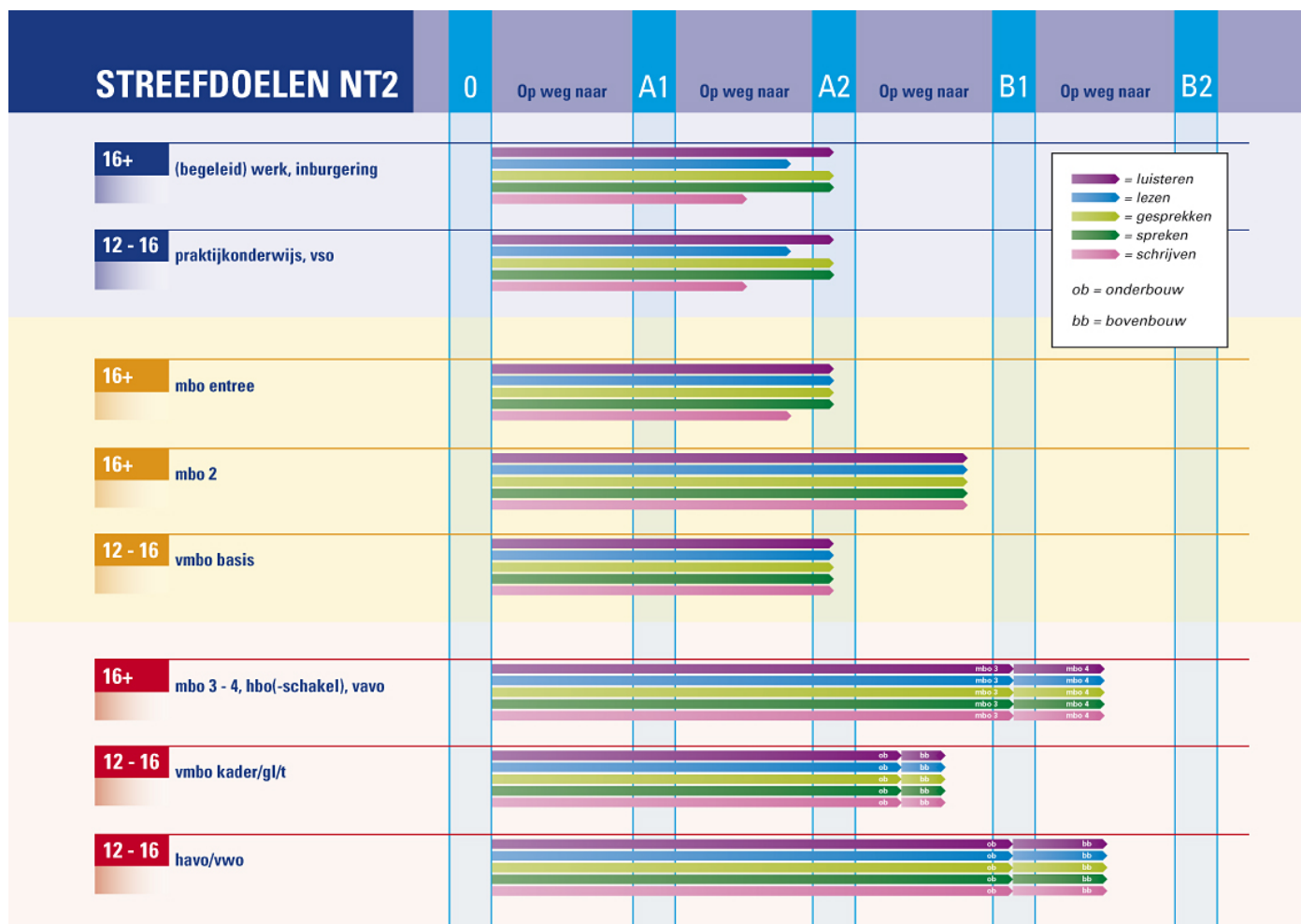
-

-

Mijn persoonlijke doel voor ...

Bijlage 6: Streefdoelen NT2

Bijlage 7: Referentiekader ERK – Meijerink

Europees Referentie Kader (ERK) NT2	Referentieniveaus Meijerink
A1	
A2	
	1F
B1	$\approx$ 2F
B2	= 3F
C1	4F
C2	

Bijlage 8: Inlichtingenformulier ISK-OKR

Inlichtingenformulier – OKR-ISK

Naam leerling

Adres

Postcode + woonplaats

Geboortedatum

De leerling zit momenteel in klas:

☐ ISK

groep B

uitstroomprofiel: PrO / vmbo-basis

1. Schoolloopbaan tot nu toe → klas(sen)>>>>

In geval van doubleren → reden ☐ gebrek aan capaciteiten
☐ gebrek aan inzet
☐ anders nl.

2. Heeft de leerling vóór hij op onze school kwam nog op een andere school gezeten?

☐ ja, namelijk de klas(sen)
☐ nee, leerling kwam rechtstreeks uit buitenland. Woont in Nederland sinds:

3. Het verwachte uitstroomprofiel van de vorige school was:

☐ : ☐ n.v.t.

4. De leerling woont bij

5. Zijn ouders/verzorgers aanspreekbaar?

☐ ja, in het Nederlands ☐ Ja, in het Engels
☐ nee, ouders/verzorgers zijn nauwelijks aanspreekbaar. Contactpersoon voor school is:
.....

6. Zijn er testen of toetsen bij de leerling afgenomen?

☐ ja, namelijk
☐ nee

5. Gegevens i.v.m. huidige studie:

	1	2	3	4	5
Algemene belangstelling voor de vakken	☐	☐	☐	☐	☐
Intellectuele capaciteiten	☐	☐	☐	☐	☐
Leertempo	☐	☐	☐	☐	☐

Nauwkeurigheid	☐	☐	☐	☐	☐
Inzet	☐	☐	☐	☐	☐
Zelfstandigheid	☐	☐	☐	☐	☐
Kritische instelling t.a.v. de leerstof	☐	☐	☐	☐	☐
Organisatie van huiswerk	☐	☐	☐	☐	☐
Doorzettingsvermogen	☐	☐	☐	☐	☐
Concentratie	☐	☐	☐	☐	☐
Geheugen	☐	☐	☐	☐	☐

- 1 = onvoldoende; 2 = matig; 3 = voldoende; 4 = goed; 5 = uitstekend

Algemene indruk van de leerling(e):

6. Factoren die de studieprestaties kunnen beïnvloeden:

- ☐ positieve factoren:
-
- ☐ negatieve factoren:
-

7. De leerling een dyslexie-verklaring:

- ☐ ja
- ☐ nee

8. De leerling een indicatie Lwoo / PrO:

- ☐ ja
- ☐ nee

9. De leerling is besproken in het Flex-ZAT:

- ☐ ja
- ☐ nee

10. De leerling heeft een Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP):

- ☐ ja, namelijk vanwege
- ☐ nee

12. Beoordeling van de geschiktheid van de leerling(e) om een opleiding met succes te kunnen volgen:

Geschikt voor → ☐ pro ☐ vmbo-b ☐ vmbo-k ☐ vmbo-g/t ☐ havo ☐ vwo

13. Gegevens i.v.m. houding in de groep

	Is van toepassing	Niet van toepassing
Erg teruggetrokken	☐	☐
Past zich snel aan	☐	☐
Neemt initiatieven	☐	☐
Is duidelijk aanwezig	☐	☐

14. Overige opmerkingen ten aanzien van het sociale functioneren van de leerling bij ons op school:

- ☐ algemene houding t.a.v. leeftijdsgenoten:
-
- ☐ algemene houding t.a.v. volwassenen:
-

15. Heeft de leerling(e) lichamelijke gebreken die van invloed kunnen zijn bij het lesgeven?

- ☐ ja, namelijk vanwege
- ☐ nee

16. Tot slot, heeft u nog andere (bijzondere) opmerkingen?

.....

.....

.....

Ingevuld door:

Functie:

Datum:

Handtekening:

Zienswijze van de ouders/verzorgers:

- ☐ Ik herken het beeld dat geschetst is van mijn kind.
- ☐ Ik herken het beeld dat geschetst is van mijn kind niet.
- Toelichting:

Ondertekening ouders/verzorgers:

Naam:

Datum:

Handtekening:

Bijvoegen:

- een kopie van het laatste cijferrapport
- het Trajectplan van het huidige schooljaar
- dyslexieverklaring - indien van toepassing
- Aanwijzing Lwoo, TLV Praktijkonderwijs of Arrangement Nieuwkomers- indien van toepassing
- het Ontwikkelings Perspectief Plan (OPP) - indien van toepassing

Bijlage 9: staatsexamens ISK: algemene informatie en procedures

Staatsexamens: algemene informatie en procedures

Wat zijn de staatsexamens?

Programma I en Programma II

De Staatsexamens Nt2 bestaan uit vier onderdelen: Lezen, Luisteren, Spreken en Schrijven. Er zijn twee niveaus: Programma I en Programma II.

- Programma I is bedoeld voor mensen die willen werken of studeren op mbo-3 of -4 niveau. Het taalniveau van dit programma is B1. Dit niveau is gelijk aan taalniveau B1 van het Europees Referentiekader (ERK) / Common European Framework of Reference (CEFR). De inhoud en taken van het examen zijn gericht op situaties die voorkomen in opleiding, werk en het dagelijks leven op mbo-3 of -4 niveau.
- Programma II is voor mensen die willen werken of studeren aan het hbo of de universiteit. Het taalniveau van dit programma is B2. Dit niveau is gelijk aan taalniveau B2 van het Europees Referentiekader (ERK) / Common European Framework of Reference (CEFR). De inhoud en taken van het examen zijn gericht op situaties die voorkomen in opleiding, werk en het dagelijks leven van hoogopgeleiden.

U hoeft niet eerst Programma I te doen en daarna pas Programma II. Het mag wel, maar dit is niet verplicht. Het is belangrijk dat u het niveau kiest dat bij u past.

Voor wie zijn de Staatsexamens Nt2?

- U wilt een opleiding volgen op het mbo, hbo of universiteit. De opleiding vraagt een Diploma Staatsexamen Nt2 als bewijs van taalvaardigheid.
- U hebt geen officieel diploma van een Nederlandse opleiding, maar u wilt werken op mbo-, hbo-, of universitair niveau.
- U wilt inburgeren op een hoog taalniveau.
- U wilt naturaliseren en een officieel Nt2-examen op een hoog taalniveau doen.

Meer informatie over de Staatsexamens is te vinden op: <https://www.staatsexamensnt2.nl/>

Waarom doen wij Staatsexamens op de ISK?

De Staatsexamens worden gedaan door leerlingen die in potentie op niveau mbo 2 of hoger kunnen instromen. Uiteraard zijn het rekenniveau, het niveau van Engels en andere vakken ook van belang voor de schakeling naar hogere niveaus. Met de Staatsexamens kan worden aangetoond dat het taalniveau van de leerling voldoende is om in te stromen op mbo 2 of hoger.

De volgende richtlijnen worden binnen de ISK Gouda gehanteerd:

Uitstroomniveau	Staatsexamen (SE)	Rekenen	Engels
Mbo 2	SE programma 1: - Lezen - 1 ander onderdeel naar keuze <i>N.B.: een TOA-ontwikkelscore van 70 op een A2-B1 toets (voor lezen en luisteren) kan ook gebruikt worden voor doorstroom naar mbo 2</i>	Op weg naar 2F	A1-A2
Mbo 3	SE programma 1: alle onderdelen	2F	A2
Mbo 4	- SE programma 1: alle onderdelen - SE programma 2: lezen + luisteren	Op weg naar 3F	A2-B1
Vavo *	SE programma 1: alle onderdelen SE programma 2: alle onderdelen	3F	B1

**Vavo: is bedoeld voor oudere leerlingen (18+). Ze moeten dit zelf bekostigen.*

Uiteraard is het per leerling afhankelijk op welk niveau ze instromen. Het Staatsexamen is een basis, maar geen garantie om op een hoger niveau in te kunnen stromen. Het is altijd aan de vervolgschool om een leerling aan te nemen of af te wijzen. Daarbij kan het voorkomen dat een vervolgschool (mbo) ervoor kiest om een capaciteitentoets af te nemen indien er geen diploma's zijn van een leerling.

Wanneer is een leerling klaar voor het Staatsexamens?

De mentor bepaalt samen met **de leerling** wanneer hij/zij Staatsexamen kan gaan doen. De procedure voor een Staatsexamenleerling (of Staatsexamenklas) voor de **mentor en leerling** ziet er als volgt uit:

1. **Inschatting van de mentor:** is het haalbaar voor de leerling om B1 te halen voor één of meerdere onderdelen.
2. **Huidige taalniveau:** is het huidige taalniveau van de leerling rond de B1 (mag er nog net iets onder zitten) en is B1 te behalen binnen een bepaalde periode?
3. **Afnemen proefexamens:** er worden eerst proefexamens afgenomen per onderdeel om te kijken waar iemand staat. Het is handig als je als docent deze proefresultaten bijhoudt. Dan kun je zien hoe een leerling zich ontwikkeld heeft t.o.v. een vorig proefexamen.
4. **Opgeven Staatsexamen:** heeft een leerling de potentie (1), het taalniveau (2) en het proefexamen goed gemaakt (3)? Dan kan een leerling zich opgeven voor het Staatsexamen. Indien een leerling bijna geslaagd is voor het examen (dus ongeveer tussen de 1 en 3 fouten te veel), dan komt een leerling ook in aanmerking voor het Staatsexamen. De stappen die gevolgd moeten worden om je op te geven voor het examen, staan beschreven in het schema op de volgende pagina.
5. **Examentraining:** wanneer een leerling zich heeft opgegeven voor het examen, kan de leerling gericht examens gaan oefenen (voor een onderdeel/ onderdelen)
6. **Het examen **:** de leerling mag een eigen woordenboek meenemen naar het Staatsexamen. De examenkandidaat moet minimaal een half uur van tevoren aanwezig zijn. De leerling MOET een geldig ID-bewijs én de oproepbrief meenemen. Anders kan er geen examen worden gedaan.
7. **Uitslag staatsexamen:** op het examenrooster staat ook de datum waarop de leerlingen de uitslag krijgen. Zij ontvangen hun uitslag per mail (door DUO verstuurd). Ook kan de leerling zijn/ haar certificaat inzien en downloaden op <https://mijn.duo.nl>

1	Brief ouders Staatsexamen	De 1^e keer dat een leerling zich op wil geven voor Staatsexamen, geeft de mentor een brief mee naar huis. Daarin staat dat we de leerling op willen geven voor het Staatsexamen en voor welke onderdelen dat geldt. Pas als de brief terug is bij de mentor met handtekening van ouders, mag de leerling zich opgeven voor het Staatsexamen. Deze brief wordt alleen de eerste keer gebruikt dat een leerling examen gaat doen. De andere keren is deze stap niet nodig.
2	Opgeven SE in de klas	De leerling geeft zich op in de klas of thuis (met toestemming mentor). Hij/ zij heeft wel een ID-bewijs of verblijfsvergunning nodig en het burgerservicenummer . Aanmelden kan via de website: https://duo.nl/particulier/staatsexamen-nt2/aanmelden.jsp De leerling volgt de stappen. Zorg ervoor dat bij de locatie voor 'Rotterdam' gekozen wordt (indien mogelijk). Als dat niet lukt, kiest de leerling voor een andere locatie. Voer vóór dat de leerling op 'verzenden' klikt, voer stap 3 uit.
3	Printen/ prt sc	Laat de leerling een print maken van de bevestiging (dus vóóordat er op 'verzenden' wordt geklikt). Het kan ook een prtsc zijn en gemaild worden. Dan kun je als docent opschrijven in een overzicht wanneer welke leerling examen doet. Klik dan op verzenden.
4	Betalingsverzoek of IDEAL	De leerling kan betalen via IDEAL of via een betalingsverzoek (zie onderstaande informatie) * De leerlingen ontvangen thuis per mail/ brief een betalingsverzoek. Daarop staat hun examennummer, de uiterlijke betaaldatum en het betalingskenmerk. - Laat de leerling de brief meenemen en maak eventueel een kopie. - Noteer het examennummer in je overzicht (document "overzicht Staatsexamen". - Geef aan dat er vóór de uiterlijke betaaldatum ook betaald moet zijn. - Geef ook aan dat het betalingskenmerk vermeld moet worden. Anders weet DUO niet bij welke examenkandidaat de betaling hoort en kunnen ze problemen krijgen op het examen.
5	Oproepbrief	De examenkandidaat krijgt (indien er op tijd betaald is), een oproepbrief thuis gestuurd (of per mail). Deze krijgt de leerling tussen de 1-2 weken voor het examen. Deze brief moeten ze meenemen naar het examen samen met een geldig ID-bewijs.

**Leerlingen van 18 jaar en ouder zijn zelf verantwoordelijk voor de betaling van het Staatsexamen. Bij leerlingen onder de 18 jaar gaan de ouders deze betalingsverplichting aan.*

Opgave en dagen Staatsexamen

Een leerling kan zich nog maar op bepaalde momenten opgeven voor het Staatsexamen. Op <https://www.staatsexamensnt2.nl/aanmelden/examenrooster> staat het rooster van de Staatsexamens. **Hier staat ook vanaf welke datum je je kunt aanmelden. Het is dus van belang dat de aanmelding op tijd plaatsvindt.** Anders kan het zijn dat er geen plek meer is.

De Staatsexamens worden gedurende een periode op doordeweekse dagen afgenomen.

Kosten en betaling Staatsexamen

- Indien de examenkandidaat de leeftijd heeft van 18+, is de leerling zelf verantwoordelijk is voor de financiële verplichting die vastzit aan de Staatsexamens.
- Indien de leerling jonger dan 18 jaar is, zijn de ouders of leerling verantwoordelijk voor de financiële verplichting die vastzit aan de Staatsexamens.

Bij het 'niet op tijd terugtrekken' of 'niet komen opdagen' op het examen, blijft de financiële verplichting bestaan.

De kosten van het Staatsexamen bedragen €50,- per onderdeel. Een leerling die bijvoorbeeld alle onderdelen (lezen, schrijven, spreken, luisteren) van programma I doet, moet dus rekening houden met een bedrag van minimaal €200,-. Indien een leerling ook Staatsexamen II gaat doen, is dit bedrag hoger en komt er per onderdeel €50,- bij. Als de leerling een examen opnieuw moet doen, dient er wederom €50,- per onderdeel betaald te worden.

Uitslag

Nadat je examen hebt gedaan, ontvang je de uitslag via DUO. Als je geslaagd bent voor alle onderdelen, krijg je het diploma thuisgestuurd.

Je kan bij 'Mijn DUO' op duo.nl inloggen met DigiD. Daarna kun je de uitslag bekijken. Je krijgt de uitslag ook per e-mail en per post. De uitslag wordt opgestuurd naar het adres dat je hebt opgegeven toen je je aanmeldde voor het examen.

Heb je geen DigiD? Dan krijg je de uitslag alleen per e-mail en per post.

Je ziet in het examenrooster op welke datum de uitslag van uw examen bekend is. De uitslag is bekend vanaf 15.00 uur.

Bijlage 10: afspraken MBO Rijnland

In november 2025 publiceert MBO Rijnland nieuwe instroomeisen. Onderstaande info zal daarna worden aangepast.

Werk (SW)	Schakel Entree	Entree	MBO 2 (GIT)
• Drempelloos • 16 jaar op 1 augustus schooljaar • Geen VO diploma • (Nog) niet schoolbaar	• Drempelloos • 16 jaar op 1 augustus schooljaar • Geen VO diploma • Nog (net) niet toe aan Entree • Leerbaar • Begeleidbaar	• Drempelloos • 16 jaar op 1 augustus schooljaar • Geen Vo diploma • Richtlijn Nederlands A2	• 16 jaar op 1 augustus schooljaar • VO diploma of: • Staatsexamen 1 lezen + 1 ander onderdeel • MCT - m en positief advies na intake
MBO 3	MBO 4	VAVO	
• 16 jaar op 1 augustus schooljaar • VO diploma of: • Staatsexamen 1 alle onderdelen afgerond of Overgangsbewijs van HAVO 3-4 • MCT - m en positief advies na intake	• 16 jaar op 1 augustus schooljaar • VO diploma of: • Staatsexamen 1 alle onderdelen afgerond + Staatsexamen 2 - 2 onderdelen of Overgangsbewijs van HAVO 3-4 (schrijven en lezen) • MCT - m en positief advies na intake	• 17 jaar op 1 augustus schooljaar • Nederlands op 2F • Onder de 18 jaar - met akkoord van gemeente	

Bijlage 11: Formulier Ontwikkelperspectief

Ontwikkelperspectiefplan schooljaar 2025-2026

Begeleidingsdocument voor de leerling met een ondersteuningsbehoefte

Algemene gegevens		
Naam leerling		
Geboortedatum		
Leerjaar en niveau		
Contactgegevens ouder(s)/verzorger(s)		
	Ouder / verzorger 1	Ouder / verzorger 2
Naam		
Straat		
Postcode en woonplaats		
Telefoonnummer		
E-mailadres		
Ouderlijk gezag (ja/nee)		
Gegevens school		
Naam school en locatie		
Betrokkenen vanuit school		
Eventueel toegekend	☐ Toelaatbaarheidsverklaring Vso ☐ Toelaatbaarheidsverklaring Pro	
OPP		
Startdatum OPP		
Monitoring OPP <i>(minimaal elk half jaar, vaker indien nodig)</i>		
Evaluatie OPP <i>(na een jaar)</i>		

Blok 1 – Algemene informatie

1A - Integratief beeld

Samenvattend en integratief kindbeeld

Wie is de leerling, wat typeert de leerling? Korte en heldere schets van het huidige functioneren van de leerling en de aanleiding tot het opstellen van dit OPP.

1B - Achtergrondinformatie

Relevante achtergrondinformatie schoolloopbaan

Beschrijf cognitief/didactisch informatie (schoolverloop, cijfers, etc.) en sociaal-emotionele informatie

Relevante achtergrondinformatie thuissituatie

Betrokken hulpverlening/instanties (lopend en afgerond)

Onderzoeksgegevens (psychologisch, medisch, IQ-onderzoek, dyslexie, etc)

1C - Actuele ondersteuning op school en/of in thuissituatie

Welke ondersteuning wordt er nu al op/door school ingezet en wat zijn de (eventuele) effecten hiervan?

Welke ondersteuning wordt er nu al door betrokken instanties in de thuissituatie ingezet en wat zijn de (eventuele) effecten hiervan?

Blok 2 – Uitstroomprofiel en onderbouwing

2A - Uitstroomprofiel

Verwacht uitstroomniveau van de leerling *(Pro, Vmbo BB, KB, GL, TL, Havo, Vwo, anders)*

Te verwachten uitstroombestemming/ verwacht vervolgonderwijs van de leerling
(praktijk/arbeid + richting, Mbo, Hbo, Wo, anders)

**Is er sprake van afwijking van diplomagericht perspectief en/of onderschrijding
 onderwijstijd? Zo ja, licht toe**

(Zie stroomschema Inspectie 'afwijking jaarlijks minimum urenaantal' om te bepalen voor welke leerling een aanvraag voor instemming bij de inspectie van toepassing is en welke onderbouwing in het OPP opgenomen dient te worden)

2B - Recente en voor het onderwijs en uitstroomprofiel relevante bevorderende en belemmerende factoren

	Bevorderend	Belemmerend
Cognitieve/didactische ontwikkeling		
Werkhouding		
Sociaal-emotionele ontwikkeling		
Fysiek-motorisch		
Veiligheid		
Aanwezigheid		
Thuisituatie/omgeving		

Blok 3 – Handelingsdeel

3A: Doelen en behoeften

Beschrijf vanuit het onderwijs (naar aanleiding van Blok 2) ontwikkeldoelen in samenwerking met de leerling, ouder(s) en overige betrokkenen. Denk hierbij aan aspecten als: Instructie / tijd / leeromgeving / sociaal emotionele ondersteuning / gebouw / hulpmaterialen / specifieke expertise (vertrouwenspersoon oid) / afwijkingen van het onderwijsprogramma, etc.

Lange termijn doelen (einde schooljaar)

Korte termijn/tussen doelen (midden schooljaar) en bijbehorende behoeften

Concrete en te evalueren doelen gericht op; onderwijs- en opvoedbehoeften van de leerling, doelen en ondersteuningsbehoeften van leraren/team en doelen en ondersteuningsbehoeften van ouders/verzorgers

3B - Inzet, afspraken en evaluatiemomenten

Bespreek gezamenlijk de afspraken over;

- De ondersteuning van de leerling gericht op na te streven doelen en onderwijsbehoeften
- De ondersteuning van de school/leraren/het team gericht op na te streven doelen en onderwijsbehoeften van de leerling
- Wat hebben ouders nodig om af te stemmen op de opvoedbehoeften van hun kind?
- Wat doen hulpverleners (bv. (jeugd)hulp, gemeente of leerplicht) in relatie tot de doelen?

Inzet en afspraken

Wie doet wat, waarom, hoe en wanneer?

School	
Leerling	
Ouder(s)	
Hulpverlening	
Overig	

Planning evaluaties

Evaluatiemoment 1	
Evaluatiemoment 2	
Evaluatiemoment 3	

Blok 4 – Zienswijze en ondertekening

Samenvattende zienswijze van de leerling, ouder(s), school en eventuele hulpverlening

Noteer letterlijke woorden/termen en check of dit is wat ze bedoelen. Het is ook mogelijk dat de leerling, ouders, school en/of hulpverleners hun zienswijze zelf beschrijven en toevoegen aan het document.

Zienswijze leerling (hoorrecht)

Zienswijze ouder(s)

- op overeenstemmingsgericht overleg voor alle rubrieken
- instemmingsrecht voor handelingsdeel (blok 3)

(eventueel met ondertekening voor akkoord, zie hieronder)

Zienswijze school

Zienswijze hulpverlening

Het Ontwikkelingsperspectiefplan is besproken met leerling/ouder(s) en school.

Leerling en ouder(s) stemmen in met het handelingsdeel van dit OPP (Blok 3)

OPP besproken op:

Naam en handtekening leerling

Naam en handtekening school

Naam en handtekening ouder/verzorger 1

Naam en handtekening ouder/verzorger 2

Blok 5 – Evaluatie OPP

Tussenevaluatie

Datum:	
Aanwezig	
Heeft de extra ondersteuning plaatsgevonden?	
Beschrijf verloop afgelopen periode <i>(vanuit leerling/ouder(s)/school en overige betrokkenen)</i>	
Evaluatie van de doelen (zoals opgesteld in blok 3)	
Vragen aan de leerling: <i>Wat is jouw mening over hoe de ondersteuning de afgelopen periode is verlopen, volgens de afspraken die gemaakt zijn in dit OPP? Is er voldoende rekening gehouden met jouw zienswijze?</i>	
Acties en vervolgspraken	

Eindevaluatie

Datum:	
Aanwezig	
Heeft de extra ondersteuning plaatsgevonden?	
Beschrijf verloop afgelopen periode <i>(vanuit leerling/ouders/school en overige betrokkenen)</i>	
Evaluatie van de doelen (zoals opgesteld in blok 3)	
Vragen aan de leerling: <i>Wat is jouw mening over hoe de ondersteuning de afgelopen periode is verlopen, volgens de afspraken die gemaakt zijn in dit OPP? Is er voldoende rekening gehouden met jouw zienswijze?</i>	

Conclusie en advies

Het geëvalueerde (Blok 4) en eventueel bijgestelde Ontwikkelingsperspectiefplan is besproken met leerling/ouder(s) en school. Leerling en ouder(s) stemmen in met het handelingsdeel van dit OPP (Blok 3).

Evaluatie OPP besproken op:

Naam en handtekening leerling	Naam en handtekening school
Naam en handtekening ouder/verzorger 1	Naam en handtekening ouder/verzorger 2

Blok 6 – Aanvraag arrangement Onderwijsopvangvoorziening

Op grond van voorgaand opgesteld Ontwikkelingsperspectiefplan is in overleg overeengekomen om bij het Onderwijsloket van het Samenwerkingsverband MHR een aanvraag te doen voor plaatsing bij de Onderwijsopvangvoorziening:

- ☐ Alphen aan den Rijn
- ☐ Gouda
- ☐ Schoonhoven

Toelichting

De Onderwijsopvangvoorziening (OOV) is een **onderwijs-zorgarrangement** vanuit de middelbare scholen in regio Midden-Holland en Rijnstreek in samenwerking met jeugdhulppartners vanuit de diverse betrokken woongemeenten van de leerlingen. Vanuit het onderwijs zijn docenten, gedragswetenschappers en een teamleider betrokken. Vanuit de **gemeente** zijn coaches gekoppeld aan de OOV.

Het **Onderwijsloket van het Samenwerkingsverband** adviseert de directeur van het samenwerkingsverband bij een aanvraag over de toekenning van het arrangement Onderwijsopvang Voorziening (OOV). Het Onderwijsloket bestaat uit onderwijsspecialisten van het samenwerkingsverband en de gedragswetenschapper van de OOV. Het Onderwijsloket koppelt haar contactgegevens aan de leerling in **Jeugdmatch** zodat andere betrokkenen het samenwerkingsverband makkelijk kunnen vinden als ze willen samenwerken. Gedurende het traject OOV volgt het Onderwijsloket de voortgang van de leerling op afstand. Bij de OOV vindt de afstemming met scholen en de leerling en ouders/verzorgers plaats.

Voor de **coaching** is een **beschikking** vanuit de (woon)gemeente nodig. Door het versturen van het OPP naar de gemeente kan een aanvraag voor een beschikking door de school worden ingediend. Als de beschikking door de gemeente is afgegeven, wordt vanuit het Onderwijsloket van het Samenwerkingsverband het **OPP** aan de **betrokken jeugdhulporganisatie verstuurd**. Dit omdat voor de uitvoering van de coaching ook de betrokken jeugdhulporganisatie (Cardea/Enver/...) dient te beschikken over het OPP van de leerling.

Ondertekening

Instemming met aanvraag arrangement

Het ouderlijk gezag (en de leerling) geven middels het zetten van deze handtekening aan, in te stemmen met:

- De aanvraag van het arrangement Onderwijsopvangvoorziening bij het Onderwijsloket van het SWV, zoals hierboven aangekruist en toegelicht (zie vorige pagina)
- De aanvraag van een beschikking bij de betrokken woongemeente, middels het versturen van het OPP door de school naar de gemeente
- Het doorsturen van het OPP door het Onderwijsloket van het samenwerkingsverband naar de betrokken jeugdhulporganisatie die gekoppeld is aan de OOV (Enver/Cardea/...)

Het delen van informatie over de leerling met het samenwerkingsverband en de uitvoerder:

Het samenwerkingsverband en de uitvoerder hebben persoonsgegevens van de leerling nodig om hun taken goed te kunnen uitoefenen. De Wet passend onderwijs (artikel 18a lid 13 Wpo, artikel 17a Wvo) heeft dit geregeld door onder meer te bepalen dat het samenwerkingsverband bevoegd is om zonder toestemming van de betrokken leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger persoonsgegevens te verwerken die nodig zijn voor het vervullen van de wettelijke taak van het samenwerkingsverband. Voor het delen van IQ-gegevens en medische resp. psychiatrische diagnoses en onderzoeken ligt dit anders. Hiervoor is expliciete toestemming nodig. Deze toestemming vragen wij u hier:

Het ouderlijk gezag en/of de leerling (zie toelichting onderaan document*) geven middels het zetten van de handtekening, toestemming voor het delen van relevante onderzoeksgegevens en/of diagnoses betreffende de leerling met het samenwerkingsverband en de uitvoerder van het arrangement, te weten:

Wel / Niet voor het IQ-cijfer

Wel / Niet voor het IQ-onderzoek

Wel / Niet voor de medische resp. psychologische diagnose(s)

Datum:

Naam en handtekening leerling

Naam en handtekening school

Naam en handtekening ouder/verzorger 1

Naam en handtekening ouder/verzorger 2

**Voor het delen van IQ-gegevens en medische resp. psychiatrische diagnoses en onderzoeken is expliciete toestemming nodig en wel als volgt: als de leerling jonger is dan 12 jaar alleen toestemming van ouders, als de leerling 12 tot 16 jaar oud is toestemming van zowel leerling als ouders, en als de leerling 16 jaar of ouder is toestemming van alleen de leerling.*

Blok 7 – Bijlage symbiose

Vanuit het opgestelde Ontwikkelingsperspectief Plan en overleg tussen verschillende partijen wordt een symbiose opgesteld voor een traject:

- ☐ VSO-VO *
- ☐ VO-VO

**Voor een traject VSO-VO kan tevens het formulier 'besprekpunten Overstaproute VSO-VO' gebruikt worden om afspraken op papier te zetten*

De betrokkenen komen overeen dat de leerling tijdelijk een aantal lessen op een andere school gaat volgen:

School van inschrijving en contactpersoon	
School van uitwisseling en contactpersoon	
Startdatum van het symbiose traject	
Uiterlijke looptijd van het symbiose traject	
Datum evaluatiemoment(en)	

Nadere besprekpunten (zoals boeken/leermiddelen, rooster, afspraken over reizen tussen de locaties, begeleiding op beide locaties, verzuimregistratie, planning periodiek overleg, eventuele afspraken over schoolreizen/werkweken, etc.)

Overige besprekpunten en afspraken